

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain, kolttalain sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maaseutuelinkeinojen rahoituslakia, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia, kolttalakeja sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annettua lakia. Ehdotetut muutokset liittyvät hallituksen esitykseen Maaseutuviraston perustamista koskevaksi lainsäädännöksi, jonka mukaan Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus lakkautetaan ja perustetaan uusi virasto maatalous- ja maaseutupolitiikan keskushallintotason toimeenpanotehtäviä varten. Lakeja muutettaisiin lähinnä siten, että maaseutupolitiikan täytäntöönpanosta huolehtiviin viranomaisiin lisättäisiin perustettavaksi ehdotettu Maaseutuvirasto ja sille säädetäisiin sen toiminnan ja tehtävien kannalta tarpeelliset valtuudet antaa tarkempia määräyksiä. Tiettyjä nykyisin maa- ja metsätalo-

usministeriössä hoidettavia asioita siirrettäisiin Maaseutuviraston tehtäviksi siltä osin kuin ne kuuluvat sen toimialaan.

Lisäksi lakeihin ehdotetaan tehtäväksi eräitä sisällöllisiä tarkennuksia, muun muassa maaseutuelinkeinojen rahoituslain maanostolainoitusta koskevaa 21 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetäisiin tarkemmin hyväksyttävästä hankintahinnasta ja sen määräytymisperusteista.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2002, euromuunnoksen sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain 9 §:n 3 momentin osalta kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2002.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	3
3. Esityksen vaikutukset.....	4
4. Riippuvuus muista esityksistä.....	4
5. Asian valmistelu	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4
1. Lakiehdotusten perustelut	4
1.1. Maaseutuelinkeinojen rahoituslaki	4
1.2. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki	12
1.3. Kolttalaki	17
1.4. Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta	18
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	18
3. Voimaantulo	18
4. Sääntämisyjärjestys	18
LAKIEHDOTUKSET	20
maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	20
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	28
kolttalain muuttamisesta.....	34
maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta	35
LIITE	35
RINNAKKAISTEKSTIT	36
maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	36
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta	52
kolttalain muuttamisesta.....	64
maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta	66

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Maaseutuelinkeinojen rahoituslaissa, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa, kolttalaissa ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa on säädetty maa- ja metsätalousministeriön, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen ja työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastojen tehtävistä kyseisten lakien mukaisesti hoidettavissa asioissa. Laeissa on myös valtuutukset valtioneuvostolle ja ministeriölle antaa lakia alemmanasteisia asetuksia.

Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioille on säädetty velvollisuus hyväksyä maksajavirasto, jonka kautta EMOTR:n tukiosastosta rahoitettavat tuet maksetaan ja joka vastaa varojen asianmukaisesta hallinnoinnista ja valvonnasta. Perussäännökset maksajaviraston hyväksymisestä sekä hallinnon järjestämisestä on annettu yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1258/1999 ja komission toimeenpanoasetuksessa (EY) N:o 1663/95. Näiden asetusten mukaan maksajaviraston päätehtävät ovat maksujen hyväksyminen, maksujen suorittaminen ja kirjanpito. Muita toimintoja ovat sisäinen tarkastus ja tekninen palvelu. Tekniseen palveluun kuuluu tuensaajiin kohdistuva valvonta sekä valvontajärjestelmien tarkkailu erityisesti silloin, kun valvontatehtäviä on siirretty maksajaviraston ulkopuolisille elimille.

Nykyisin neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1258/1999 tarkoitettuna maksajavirastona toimii maa- ja metsätalousministeriön työjärjestyksessä määrättyjä yksiköitä sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta talousryhmä.

Alueellisista rakennerahasto-ohjelmista maa- ja metsätalousministeriö osallistuu Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmiin ja on nimetty rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetussa laissa (1353/1999) maksuviranomaiseksi EMOTR:n ohjausosaston sekä KOR:n osarahoittamassa toiminnassa. Tavoite 1

-ohjelmien hallintoviranomaisena toimii sisäasiainministeriö. LEADER+-ohjelman rahoitus tulee yksinomaan EMOTR:n ohjausosastosta ja sen osalta maa- ja metsätalousministeriö toimii sekä hallinto- että maksuviranomaisena.

TE-keskusten maaseutuosastot ja kunnat vastaavat pääsääntöisesti tuki- ja maksushakemusten käsittelystä ja toteuttavat tähän liittyvät hallinnolliset tarkastukset. Maa- ja metsätalousministeriö ja TE-keskukset vastaavat paikalla tapahtuvista otantatarkastuksista.

Maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) nojalla myönnetään maatalouden rakenteen parantamiseksi luopumistukea varhaiseläkejärjestelmänä maatalousyrittäjille, jotka pysyvästi luopuvat maatalouden harjoittamisesta täytettyään 55 vuotta, mutta ei kuitenkaan 65 vuotta. Luopumistukijärjestelmän toimeenpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, TE-keskukset, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä laissa tarkoitettuna eläkelaitoksena Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA).

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Hallitus on antanut Eduskunnalle erillisen esityksen Maaseutuviraston perustamista koskeväksi lainsäädännöksi. Sen mukaan Maaseutuvirasto toimisi maa- ja metsätalousministeriön alaisena keskushallintoviranomaisena. Viraston tehtäviksi siirtyisivät maa- ja metsätalousministeriöstä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan mukaisten ja sitä täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisten toimenpiteiden sekä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaisten maaseudun kehittämistoimien täytäntöönpanotehtävät sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta maatalouteen liittyvä tilastotoimi. Viraston tehtävääalue käsittäisi muun muassa kansallisten

säädösten sekä neuvoston ja komission asetusten kansallisen toimeenpanon ohjeistuksen niiden valtuuksien puitteissa, jotka sille laeilla annettaisiin, lomakkeiden vahvistamisen, eräiden tukien käsittelyn ja myöntämisen, varastojen hoidon, valvonnan ja valvonnan tarkkailun, maksatuksen, kirjanpidon, maksujen perimisen, toimeenpanon seurannan, raportoinnin komissiolle sekä sisäisen tarkastuksen.

Ehdotetun Maaseutuvirastosta annettavan lain 2 §:n mukaan virastolle siirrettäisiin tehtävät siten kuin kansallisissa laeissa tarkemmin säädetään. Tällaisia lakeja ovat mm. maaseutuelinkeinojen rahoituslaki, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki, kolttalaki ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annettu laki. Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on, että mainittuihin lakeihin tehdään sellaiset muutokset, joita Maaseutuviraston perustaminen edellyttää. Ehdotuksen mukaan laeissa säädettäisiin siten Maaseutuvirastosta annettavaa lakia täydentäen tehtävistä, jotka jatkossa hoidetaan Maaseutuvirastossa sekä asioista, joiden osalta määräys- ja päätösvalta voidaan delegoida Maaseutuvirastolle. Sekä Maaseutuviraston perustamista koskeva hallituksen esitys että tämä esitys lähtevät siitä, että maksatustehtävät, valvonta-asiat ja muut täytäntöönpanotehtävät siirtyvät pääsääntöisesti Maaseutuviraston hoidettaviksi. Lainmuutosten yhtenä tavoitteena on, että maksatukseen ja valvontaan liittyvä norminanto sekä TE-keskusten ohjaus siirrettäisiin tältä osin virastolle.

3. Esityksen vaikutukset

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Maaseutuviraston perustamista koskevaiksi laeiksi säädännöksi, jonka perusteluista taloudelliset vaikutukset ilmenevät. Esityksellä ei ole itsenäisiä taloudellisia tai organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Tämän hallituksen esityksen lisäksi Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys Maaseutuviraston perustamista koskevaiksi laeiksi säädännöksi. Olisi tarkoituksenmukaista, että nämä hallituksen esitykset käsiteltäisiin yhdessä, koska ne muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

5. Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriön 30.3.2001 asettaman maaseutuelinkeinojen rahoituslain säädöstyöryhmän yhtenä tehtävänä on ollut valmistella tarvittavat Maaseutuviraston perustamisesta johtuvat muutokset lakeihin.

Ehdotuksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y:ltä, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC:ltä sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksilta. Lausunnot on pyritty ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Maaseutuelinkeinojen rahoituslaki

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 5 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos siten, että kohdassa viitattaisiin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettuihin tuotteisiin. Nykyinen viittaus liitteeseen II on virheellinen.

Saman momentin 7 kohdan määritelmää

ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirastolla olisi toimivalta määrätä tarkemmin yhteisöistä, joiden toiminta voidaan rinnastaa kohdassa mainittuihin luottolaitoksiin. Niin ikään saman momentin 8 kohtaan ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirastolla olisi toimivalta määrätä tarkemmin yhteisöistä, joiden toiminta voidaan rinnastaa keskusrahallaitokseen. Nykyisin toimivalta 7 ja 8 kohdan tehtävissä kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

7 §. *Varojen ohjaus.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi täsmennys, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin säätää varojen alueellisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö antaisi lisäksi määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta.

Maaseutuvirastolle säädettäisiin oikeus osoittaa varoja työvoima- ja elinkeinokeskuksille maatilatalouden kehittämisrahastosta maatalouden rakennetukia varten sekä päättää korkotukilainojen myöntövaltuuksista. Rakennetuilla tarkoitetaan mm. maataloille myönnettäviä investointitukia ja nuoren viljelijän aloitustukea. Korkotukea myönnetään talousarviossa osoitetusta määrärahasta ja myöntövaltuudella tarkoitetaan sitä, paljonko eri TE-keskusten alueella voidaan myöntää korkotukilainoja. Valtion talousarviosta myönnettävistä rakennetuista päättää edelleen ministeriö.

Pykälän 3 momentin 1. virkettä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että ministeriö päättäisi varojen käyttämisestä maaseudun kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Varat voivat olla joko maatilatalouden kehittämisrahaston varoja tai talousarviovaroja. Ehdotetun maaseutuvirastolain 1 ja 2 §:n mukaisesti Maaseutuviraston toimeenpanotehtäviin katsotaan kuuluvan myös maaseudun rakennettua ympäristöä koskevat ohjaus- ja toimeenpanotehtävät. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 3 momenttia muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, -taloudellisista ja -ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista. Ehdotettu norminantovalta koskisi rakentamisen laatuun ja kohtuullisiin kustannuksiin liittyviä teknisuonteisia seikkoja.

8 §. *Euroopan yhteisön rahoitus.* Maaseutuvirastolain mukaan Maaseutuvirasto olisi EMOTR:n tukiosaston varojen osalta maksajavirasto. Tukiosaston varojen osalta maa- ja metsätalousministeriö toimisi kuitenkin edelleen komission toimeenpanoasetuksessa (EY) N:o 1663/1995 tarkoitettuna toimival-

taisena viranomaisena. Maininta toimivaltaisesta viranomaisesta ehdotetaan otettavaksi 8 §:n 1 momentin alkuun.

EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta maa- ja metsätalousministeriö toimisi kuten nykyisinkin rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaisi varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Tavoite 1 -ohjelman osalta hallintoviranomaisena toimii kuitenkin sisäasiainministeriö.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Maaseutuviraston tehtävistä EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta. Tarkoituksena on, että Maaseutuvirasto toimisi välittävänä elimenä ja valmistelisi yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tulouttamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle. Maaseutuvirasto valmistelisi myös muut neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 438/2001 tarkoitettua välittävän elimen tehtäviä, joista säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Komission asetuksen mukaan välittävällä elimellä tarkoitetaan kaikkia julkisia tai yksityisiä elimiä taikka yksiköitä, jotka toimivat hallinto- tai maksuviranomaisten vastuulla taikka hoitavat näille viranomaisille kuuluvia tehtäviä suhteessa lopullisiin edunsaajiin. Tarkoituksena on, että ministeriö edelleen vastaisi muun muassa maksupyynnöistä komissiolle sekä muista ministeriölle maksuviranomaisena kuuluvista tehtävistä.

Lisäksi pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

9 §. *Yleistä.* Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 20 artiklan

1 kohdan a alakohdan mukaisilla yhteisöaloiteohjelmissa toteutetaan rajat ylittävää yhteistoimintaa. Kuluvalle rahastokaudella Suomi vastaa viidestä raja-alueita koskevasta INTERREG III -yhteisöaloiteohjelmasta ja osallistuu raja-alueyhteistyötä koskevalla ohjelmalohkolla (A) yhteen Ruotsin hallinnoimaan ohjelmaan. Rakennerrahastojen kansallisesta hallinnoinnista annetun lain (1353/1999) 6 §:n 4 kohdan mukaan INTERREG-yhteisöaloiteohjelmassa hallintoviranomaisena on ohjelma-asiakirjassa mainittu maakunnan liitto silloin, kun ohjelman hallintovastuu on Suomella. Toisin kuin edellisellä rahastokaudella se myös myöntää alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 3 a §:n 1 momentin nojalla Euroopan yhteisön rakennerrahastoista tulevan rahoitusosuuden. Hyväksytyssä Merenkurku-MittSkandia -yhteisöaloiteohjelmassa kuitenkin hallintoviranomaisena toimii Västerbottenin lääninhallitus, joka myös myöntää EY:n rahoitusosuuden. Tämän lisäksi Suomi osallistuu INTERREG III -yhteisöaloiteohjelma ohjelmalohkossa B, joka koskee valtioiden välistä yhteistyötä, ja ohjelmalohkossa C, joka koskee alueiden välistä yhteistyötä, yhteensä kolmeen muuhun ohjelmaan, joiden hallintovastuu on Ruotsilla ja Saksalla.

INTERREG III -yhteisöaloiteohjelmaa toteutetaan Euroopan aluekehitysrahaston varoin. Toisin kuin tavoiteohjelmia toteutettaessa kyseistä ohjelmaa varten yhteisön varoja ei siirretä sille viranomaiselle, joka myöntää kansallisen rahoitusosuuden, vaan yhteisön osuuden myöntää hallintoviranomainen. Pykälän 1 momentin mukaan maaseutuelinkeinojen rahoituslakia sovelletaan yhteisön osaksi rahoittamiin toimenpiteisiin, ellei asiasta yhteisölainsäädännössä säädetä. Lakia sovelletaan sekä yhteisön rahoitusosuuteen että kansalliseen rahoitusosuuteen. Alueiden kehittämisestä annetun lain 3 b §:n 2 momentin mukaan Euroopan yhteisön rakennerrahastoista tulevan rahoitusosuuden myöntämiseen noudatetaan soveltuvin osin, mitä kansallisesta rahoitusosuudesta tulevasta avustuksesta säädetään, jos sanotun lain 3 a §:ssä tarkoitettu rakennerrahastojen rahoitusosuus myönnetään avustuksena hankkeeseen, johon kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee pääasiallisesti muulta valtion viranomaiselta kuin

sisäasiainministeriöltä. Suomen ulkopuolella olevaa hallintoviranomaista ei voida velvoittaa noudattamaan tukiehtojen tai hallintomenettelyn osalta Suomen lainsäädäntöä. Hallintomenettelystä tullaan sopimaan sisäasiainministeriön ja Västerbottenin läänin välisin sopimuksin. Koska INTERREG III -yhteisöaloiteohjelman toimeenpano poikkeaa muiden yhteisön osarahoittamien ohjelmien toimeenpanosta, tulisi laissa todeta, että kyseistä ohjelmaa toteutettaessa maaseutuelinkeinojen rahoituslakia sovelletaan yksinomaan osarahoitettavan tuen kansalliseen rahoitusosuuteen. Tätä koskeva poikkeus ehdotetaan lisättäväksi 9 §:ään uutena 3 momenttina.

11 §. *Luonnonhaittakorvaus, ympäristötuki ja pellonmetsityksen tukeminen.* Tarkoituksena on, että Maaseutuvirasto huolehtisi vastaisuudessa pykälässä mainittujen järjestelmien toimeenpanosta. Tästä syystä pykälän 3—5 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta maa- ja metsätalousministeriöstä järjestelmien toimeenpanosta vastaavana tahona.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että siihen lisättäisiin uusi 6 momentti, jonka mukaan Maaseutuvirastolle annetaan oikeus antaa luonnonhaittakorvausta, ympäristötukea ja pellonmetsitystä koskevien järjestelmien toimeenpanoon liittyviä teknisluonteisia määräyksiä. Tämä Maaseutuvirastolle ehdotettu norminantovaltuus koskisi rajoitettuja asiakokonaisuuksia. Erityisinä syinä tähän voidaan todeta sääntelyn kohteena olevien asioiden teknisyys ja kyseessä olevan tuen sääntelyn kokonaisuuden kannalta vähäiset yksityiskohdat. Esimerkiksi tiettyjen kasvilajien lannoituksessa vuosittain käytävät enimmäismäärät ympäristötuessa olisivat selkeästi kokonaisuus, josta Maaseutuvirasto voisi antaa määräyksiä. Kasvinjalostus tuottaa uusia kasvilajikkeita ja maataloustutkimuksista saadaan tietoja, jotka johtavat tarpeeseen antaa vuosittain määräyksiä lannoitemääristä. Ehdotettu norminantovalta sisältäisi vain vähäistä harkintavaltaa, koska on kuitenkin toimittava komission hyväksymän ohjelman puitteissa. Lannoitusmäärien muuttaminen saattaa joissakin tilanteissa vaatia nopeaa säädöstämistä, johon Maaseutuviraston päätös soveltuisi ministeriön asetusta paremmin. Sääntelyn asiallinen merkitys ei

myöskään edellyttä lain- tai asetuksen-tasoisten säännösten antamista.

21 §. *Maanostolainoitus.* Pykälän 4 momentissa on säädetty, että maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hyväksyttävän hankintahinnan määrittämisestä. Pykälää on soveltamiskäytännössä tulkittu niin, ettei se anna mahdollisuutta asettaa markkamääräisiä rajoja hyväksyttävälle hankintahinnalle maanostoissa. Ongelmaksi on viime vuosina tullut maan hinnan lähteminen nousuun. Erityisesti nuorten viljelijöiden on vaikea kehittää tilaansa, jos maatalousmaan hinta nousee liian korkeaksi taloudellisesti kannattavaa tuotantoa ajatellen. Rajoitusten asettaminen on siten entistä tärkeämpää, jotta maan hinnannousua voitaisiin omalta osaltaan hillitä ja estää se, että valtion tukitoimenpiteet kohdistuisivat ylihintaisiin maakauppoihin. Tämän vuoksi momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin sekä hyväksyttävästä hankintahinnasta että sen määräytymisperusteista. Jotta lainoituksella voitaisiin puuttua maan hintakehitykseen, tulisi maanostolainoituksessa olla mahdollista asettaa enimmäishinta, jota lainalla voidaan tukea. Enimmäishinta voitaisiin eriyttää alueittain. Myös Eduskunta on kiinnittänyt huomiota asiaan maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamista koskevaan eduskunnan vastaukseen (EV 97/1999 vp) sisältyvässä lausumassa. Lausumassa on edellytetty, että luodaan menettely, jolla voidaan riittävän tehokkaasti vaikuttaa maan hintakehitykseen maatalousmaan osalta maanostoa lainoitettaessa. Ehdotettu muutos ei liity Maaseutuviraston perustamiseen.

25 §. *Valtionlainan korko.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Maaseutuvirastolla on oikeus päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta varten. Toimivalta kuuluu nykyisin maa- ja metsätalousministeriölle. Käytännössä Maaseutuvirasto hyväksyisi valtion puolesta velkakirjat, joiden perusteella varoja siirretään luottolaitoksille valtionlainoitusta varten. Säännös vastaisi myös ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 1 momentin 7 kohtaa, jonka mukaan lainamuotoisten tukien

täytäntöönpanotehtävät kuuluisivat Maaseutuvirastolle.

26 §. *Valtionvastuu.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi antaa määräyksiä menettelystä, jota luottolaitoksen on noudatettava, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuvirastolle kuuluisivat valtionvastuuseen liittyvät toimeenpanotehtävät. Tehtävän tehokas hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirasto voisi tarvittaessa antaa ehdotettuja menettelytapaa koskevia määräyksiä. Maaseutuvirastolle ehdotettu määräyksenantovalta olisi teknisluonteinen ja rajattu koskemaan menettelytapoja.

27 §. *Valtionlainoista maksettavat hyvitykset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto päättäisi luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Maaseutuviraston tulisi ennen hyvityksen vahvistamista selvittää hyvityksen edellytysten täytyminen. Maaseutuvirasto suorittaisi hyvityksen luottolaitokselle maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Ehdotuksen mukaan Maaseutuvirastolle kuuluisi toimivalta päättää hyvityksen myöntämisestä yksittäistapauksissa luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta. Kysymys on yksittäistapauksiin liittyvästä toimeenpanotehtävästä. Tältä osin ehdotus vastaisi maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohtaa, jonka nojalla virastolle kuuluisivat valtionvastuuseen liittyvät toimeenpanotehtävät.

Pykälän 2 ja 4 momenteja ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto voisi päättää myös näissä momenteissa säännellyistä seikoista. Muutettaviksi ehdotetut 2 ja 4 momentit sisältävät yksityiskohtaisempia määräyksiä siitä, miten hyvityksen suorittamiseen liittyvät eri toimeenpanotehtävät olisi hoidettava.

28 §. *Valtionlainan tilittäminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Maaseutuviraston päätöksen mukaiset maksut olisi suoritettava luottolaitokselle

seitsemän pankkipäivän kuluessa päätöksen antamisesta.

29 §. *Korkotukilainojen korko.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirastolla olisi oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaisi momentissa määritellystä korkotukilainan korosta. Pykälän nojalla Maaseutuvirasto seuraisi, ettei luottolaitoksen korkotukilainoista perimä korko olisi korkeampi kuin normaali antolainauskorko. Tehtävä vastaisi ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohtaa, jonka mukaan Maaseutuvirasto hoitaisi lainamuotoisiin tukiin liittyvät täytäntöönpanotehtävät siten kuin niistä on muualla säädetty.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan perustuslain uudistamisesta johtuvaa teknistä muutosta siten, että valtioneuvoston päätöksen sijasta valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä.

30 §. *Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan perustuslain uudistamisesta johtuvaa teknistä muutosta niin, että momentissa mainituista seikoista säädettäisiin vastaisuudessa valtioneuvoston asetuksella eikä valtioneuvoston päätöksellä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Maaseutuvirasto voisi antaa määräyksiä lainaehojen muuttamismenettelystä ja muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuviraston tehtäviin kuuluisivat lainamuotoisiin tukiin liittyvät toimeenpanotehtävät. Tehtävän tehokas hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirasto voisi tarvittaessa antaa teknisluonteisia määräyksiä lainan myöntämiseen, hoitoon ja lainaehojen muuttamiseen liittyvistä menettelytavoista.

31 §. *Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliike.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi määrätä, missä tapauksissa luottolaitokset voisivat suorittaa momentissa mainitut tehtävät ilman keskusrahailtosta. Muutoksen nojalla Maaseutuvirastolla olisi toimivalta määrätä niistä teknisistä edellytyksistä, jolloin luottolaitos voi toimia ilman keskusraha-

laitosta. Maaseutuvirasto allekirjoittaisi myös valtion ja luottolaitoksen väliset velkakirjat.

32 §. *Valtiontakaus.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto tai työvoima- ja elinkeinokeskus Maaseutuviraston valtuuttamana voisi valtion puolesta antaa takauksen maaseutuyritykselle ja muulle maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaan tukikelpoiselle yhteisölle maksusuo-ritusten vakuudeksi. Ehdotetun maaseutuvirastolain lain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuvirastolle kuuluisi valtiontakauksiin liittyvät toimeenpanotehtävät. Ehdotetussa 32 §:n 1 momentissa Maaseutuvirastolle annettaisiin toimivalta päättää valtion takauksen myöntämisestä lainansajalle tämän hakemuksesta. Kysymys on yksittäistapauksiin liittyvästä käytännön toimeenpanotehtävästä. Maaseutuvirastolla tulisi olla oikeus tarvittaessa valtuuttaa työvoima- ja elinkeinokeskukset tekemään vastaavat valtiontakauspäätökset. Voimassa olevan lain mukaan valtuus kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Toimeenpanoa on tarkoitus siirtää vähitellen keskitetystä hakemusten käsittelystä työvoima- ja elinkeinokeskuksille. Maaseutuvirasto antaisi vuosittain valtuutuksen, jonka rajoissa työvoima- ja elinkeinokeskukset voisivat takauksia myöntää. Takauksen yleiset ehdot kuten tukikaavatkin määrittäisi Maaseutuvirasto valtuutuksessaan.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi edelleen niin, että maa- ja metsätalousministeriön päätöksen sijasta valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin, milloin valtion takaukseen sisältyisi tukea ja miten se laskettaisiin. Voimassa olevan 32 §:n 1 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi säätää asetuksella tarkempia määräyksiä menettelystä takausmaksua perittäessä. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että ko. menettelylliset määräykset antaisi Maaseutuvirasto.

Lisäksi ehdotetaan pykälän uudeksi 2 momentiksi nykyisin 1 momentissa olevaa säännöstä siitä, paljonko takausluottojen pääomaa saa olla samanaikaisesti takaisin maksamatta. Mainittu takausluottojen enimmäispääomaa koskeva 500 miljoonan markan määrä ehdotetaan muunnettavaksi yhtenäisvaluutta euron 1.1.2002 tapahtuvan käyttöönoton vuoksi 80 miljoonan euron määräk-

si. Muunnosta johtuvalla myöntövaltuuden vähäisellä alenemisella ei ole käytännön merkitystä.

34 §. *Takautumisvaatimuksesta luopuminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto voisi päättää siitä, milloin takauksen perusteella valtion varoista luottolaitokselle suoritetun lainan pääoma, korot ja takausmaksu jätetään perimättä sellaiselta henkilöltä, jonka ei voida katsoa kohtuudella selviytyvän maksuista pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaisen työttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn perusteella. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7-kohdan mukaan Maaseutuviraston tehtävänä on valtioneuvostoon liittyvät toimeenpanotehtävät siten kuin niistä muualla säädetään.

35 §. *Luottolaitoksen kulujen korvaaminen.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan perustuslain uudistamisesta johtuvaa muutosta siten, että valtioneuvoston päätöksen sijasta valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin momentissa mainituista seikoista.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen korvauksien perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan momentissa mainituissa tapauksissa. Muutettavaksi ehdotetussa 2 momentissa Maaseutuvirastolle annettaisiin oikeus yksittäistapauksissa päättää pykälässä tarkemmin määritellyin perustein luottolaitokselle lainanhoidosta maksettujen korvausten takaisinperimisestä. Säännöksessä on kysymys lainojen hoitoon liittyvästä toimeenpanotehtävästä. Nykyisin toimivalta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

37 §. *Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan teknistä muutosta siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin maksuvapautuksen myöntämisen erityisistä syistä. Momenttia ehdotetaan edelleen muutettavaksi siten, että velallisen olisi toimitettava pykälässä tarkoitettu maksuvapautushakemus maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuviraston ratkaistavaksi. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuvirastolle kuuluisivat va-

paahteisiin velkajärjestelyihin liittyvät toimeenpanotehtävät siten kuin niistä muualla säädetään. Ehdotetussa 37 §:n 1 momentissa Maaseutuvirastolle annettaisiin toimivalta velallisen hakemuksesta myöntää maksuvapautus.

41 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön velvollisuutena olisi huolehtia varojen käytön valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Maaseutuviraston velvollisuutena olisi puolestaan toteuttaa varojen käytön valvonta siten, että tarvittavien varojen käyttö- ja seurantatietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Ehdotuksen mukaan maa- ja metsätalousministeriö huolehtisi siten siitä, että varojen käytön valvonta olisi maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla myönnettävien tukien osalta järjestetty yhteisöläinsäädännössä ja kansallisissa säädöksissä edellytetyllä tavalla. Maaseutuviraston velvollisuutena olisi vastaavien tukien osalta toimeenpanna yhteisöläinsäädännön ja kansallisten säädösten mukainen valvonta ja valvontajärjestelmät.

Euroopan yhteisön lainsäädännön nojalla kysymyksessä olisivat rakennerahastovarojen osalta virastolle siirretyt maksuviranomaisen ja hallintoviranomaisen tehtävät. EMOTR:n tukiosaston osalta kysymyksessä ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön nojalla maasajavirastolle kuuluvat valvontatehtävät. Maaseutuviraston tehtävänä olisi esimerkiksi tuensaajien valinnassa tarvittavien riskianalyysien ja otantaperusteiden määrittäminen ja keskitettyjen valvontaotantojen tekeminen. Kauppa- ja teollisuusministeriön valvontavelvollisuus esitetään täsmennettäväksi koskemaan EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitettua osarahoitettua tukea.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan vielä lisättäväksi maaseutuvirastolle oikeus antaa teknisluonteisia määräyksiä lainojen ja tukien hoitoon liittyvästä valvonnasta ja seurannasta. Perustettavan Maaseutuviraston keskeisiä tehtäviä on huolehtiminen valvonnan toimeenpanosta. Hallinnon toimivuuden ja työnjaon kannalta on ensiarvoisen tärkeää,

ettei valvontatehtäviä jaeta norminannon ja toimeenpanon osalta eri tahojen hoidettaviksi, ja siten valvontatehtävät on tarkoituksenmukaista siirtää mahdollisimman laajasti hoidettavaksi Maaseutuvirastossa. Valvontaja seurantatehtävät ovat laaja kokonaisuus, jonka osalta annettaviin normeihin sisältyy paljon teknisiä määräyksiä. Euroopan yhteisön asetukset asettavat valvontasäännöksille rajat, joiden puitteissa on kansallisesti toimitava.

Maaseutuvirasto voisi antaa muun muassa aineelliselta sisällöltään toimeenpanovallan alaan kuuluvia hallinnon sisäisiä ja lähtökohteisesti vain viranomaista velvoittavia määräyksiä kuten määräyksiä TE-keskuksille valvonnan suorittamistavoista. Maaseutuviraston oikeus antaa määräyksiä valvonnasta ja seurannasta ei ulotu kuitenkaan suoraan elinkeinonharjoittajien oikeuksia tai velvollisuuksia koskevien määräysten antamiseen.

43 §. *Luottolaitoksissa suoritettava valvonta.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lainan myöntänyt luottolaitos olisi velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriön lisäksi Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Luottolaitos olisi myös velvollinen antamaan ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdotus ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu.

Valvonnan toteuttaminen olisi Maaseutuvirastolle ehdotettuja keskeisiä toimeenpanotehtäviä. Tehtävän tehokas suorittaminen edellyttää, että Maaseutuvirastolla on riittävät valtuudet tehtävän suorittamiseen.

44 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia. Maaseutuvirastolla tai sen valtuuttamalla henkilöillä tulisi olla oikeus suorittaa tarkastuksia siten kuin pykälässä on säädetty. Valvonnan toteuttaminen olisi Maaseutuvirastolle ehdotettuja keskeisiä toimeenpanotehtäviä. Tehtävän tehokas suo-

rittaminen edellyttää, että Maaseutuvirastolla on riittävät valtuudet tehtävän suorittamiseen. Kauppa- ja teollisuusministeriön valvontavelvollisuus esitetään täsmennettäväksi koskemaan EY:n maaseudun kehittämissäätöjen 25—28 artiklassa tarkoitettua osarahoitettua tukea.

Pykälän uudeksi 2 momentiksi ehdotetaan säännöstä siitä, mitä tahoja voidaan valtuuttaa suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tarkastuksia. Momenttiin on myös lisätty hyväksyttävän tilintarkastajan määritelmä.

Pykälän nykyisessä 2 momentissa on säädetty, että kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa ei saa suorittaa tarkastusta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan. Pääsääntöisesti tarkastusten yhteydessä ei ole tarvetta päästä asuintiloihin, koska tarkastukset kohdistuvat tuotantotiloihin, eläinsuojiin, varastoihin tai muihin perustuslaissa turvatun kotirauhan piiriin ulkopuolelle jääviin paikkoihin. Toisinaan saattaa kuitenkin syntyä tilanteita, joissa tarkastuksen tavoitteen saavuttamiseksi on tarpeen todentaa sellaisia olosuhteita ja seikkoja, jotka sijaitsevat tuensaajan asunnossa ja joista ei muutoin voida saada selvitystä. Perustuslain 10 §:ään liittyvän perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaisesti (PeVL 19/2000 vp) tarkastus saadaan suorittaa perustuslaissa turvatun kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa eli pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa vain, jos on olemassa konkreettinen ja yksilöity syy epäillä lakia rikotun tai lakia rikottavan. Tämän mukaisesti ehdotetaan säädettäväksi, että asunnossa tarkastus voidaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan.

Pykälän nykyistä 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta. Maaseutuvirastolla tulisi olla valtuus antaa määräyksiä myös tarkastusten teknisestä suorittamisesta, jotta toimeenpanojärjestelmän rakenteen yhdenmukaisuus Euroopan yhteisön

säännösten kanssa voidaan saavuttaa.

45 §. *Tietojensaanti, luovutus ja salassapito.* Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirasto niihin viranomaisiin, joille maaseutuelinkeinojen rahoituslain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella olisi salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa muutoin salassa pidettäviä mutta yhteisön rahoitusosuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi. Valvonnan toteuttaminen olisi Maaseutuvirastolle ehdotettuja keskeisiä toimeenpanotehtäviä. Tehtävän tehokas hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirastolla olisi oikeus momentissa mainittujen tietojen saamiseen ja niiden luovuttamiseen yhteisön toimielimille. Kauppa- ja teollisuusministeriön valvontavelvollisuus esitetään täsmennettäväksi koskemaan EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitettua osarahoitettua tukea.

46 §. *Tuen ja valtionlainan takaisinperimisen tuen saajalta.* Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös Maaseutuvirastolla olisi toimivalta päättää myöntämensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Tarkoituksenmukaista on, että viranomainen, joka myöntää tuen, voi päättää myös sen takaisinperimisestä ja maksatusten lakkauttamisesta. Maa- ja metsätalousministeriöstä siirtyisi Maaseutuvirastolle ehdotetun maaseutuvirastolain mukaisena täytäntöönpanotoimena muun muassa maatalouden tuottajaryhmien käynnistysavustuksen myöntäminen ja maksaminen. Maaseutuvirastolla tulisi olla toimivalta tarvittaessa lakkauttaa myöntämänsä tuen maksatukset ja periä takaisin perusteettomasti maksettu tuki. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuviraston tehtävänä on tukiin ja muihin valtion saamisiin liittyvä takaisinperintä.

52 §. *Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, että pykälän 1 momentissa tarkoitettulle takaisin perittäväälle määrälle maksettava korko tai viivästyskorko voitaisiin jättää osaksi tai kokonaan

perimättä. Tehtävässä on kysymys yksittäistapauksissa hakemukseen annettavasta ratkaisusta, jonka vuoksi tehtävän on katsottava soveltuvan parhaiten Maaseutuvirastolle. Momenttia ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi siten, että korko voitaisiin jättää perimättä, ellei yhteisölainsäädännöstä muuta johdu.

55 §. *Viranomaiset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että maaseutuelinkeinojen rahoituslain täytäntöönpanosta huolehtiviin viranomaisiin lisättäisiin Maaseutuvirasto. Lisäksi Maaseutuvirasto lisättäisiin maatalouden ympäristötuen täytäntöönpanosta huolehtiviin viranomaisiin. Samalla pykälän 1 momentin täytäntöönpanosta huolehtivista viranomaisista poistettaisiin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, koska sen tehtävät siirtyisivät hoidettavaksi Maaseutuvirastolle ehdotetun maaseutuvirastolain mukaisesti.

58 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Maaseutuviraston maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla antamiin päätöksiin haettaisiin muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Asianosainen saisi näin valittaa kaikista Maaseutuviraston maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla antamista ratkaisuista. Valitusviranomaisena olisi maaseutuelinkeinojen valituslautakunta siten kuin ehdotetun maaseutuvirastolain 10 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhausta Maaseutuviraston antamiin ratkaisuihin.

60 §. *Muutoksenhakumenettely.* Pykälään ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus 59 §:ään poistettaisiin, koska kyseinen säännös on kumottu maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetulla lailla (44/2000). Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että valituskirjelmä, joka koskee Maaseutuviraston maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla antamaa päätöstä, voitaisiin toimittaa myös Maaseutuvirastolle itselleen. Maaseutuviraston olisi lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

62 §. *Päätöksen tiedoksi.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös Maaseutuviraston avustusta tai muuta tukea taikka maksuhelpotusta koskevasta ha-

kemuksesta antama päätös saataisiin toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjteenä. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin vastaavasti, että myös Maaseutuviraston päätöksen tiedoksiannossa muissa kuin pykälän 1 momentin tapauksissa noudatettaisiin, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään.

64 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto antaisi tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamisen menettelytavoista. Maaseutuvirasto määräisi myös tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien ja velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maaseutuvirasto vahvistaisi myös kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat. Maaseutuvirastolle annettu tukijärjestelmien toimeenpanotehtävä edellyttää, että Maaseutuvirastolla olisi ehdotetun kaltainen valtuus tarvittaessa antaa tarkempia teknisluonteisia määräyksiä tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvistä yksityiskohdista. Lain 15 §:n mukaisissa asioissa hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat vahvistaisi kuitenkin maa- ja metsätalousministeriö, koska vesivarahankkeiden tukeminen kuuluu edelleen ministeriön toimialaan.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen ja lainan hakemisen, myöntämisen ja maksamisen menettelyistä.

65 §. *Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö.* Pykälän 1 momentin 5 kohtaa ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttäminen erityisestä syystä rajoittuisi vain maaseutuelinkeinojen rahoituslain 10 §:n 1 momentin 5 kohdan ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osarahoittamiin avustuksiin ja valtionlainoihin ja 13 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin, sillä sanotun 16, 17, 21 ja 22 §:ssä tarkoittamat avustukset ja lainat kuuluvat nimenomaan maatilatalouden kehittämisrahastosta rahoitettavaksi tarkoitettuihin tukimuotoihin. Ehdotettu muutos on vain tekninen, eikä sillä ole merkitystä pykälän asiasisältöön.

Pykälän 1 momentin 6 kohtaa ehdotetaan

muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin maininta maa- ja metsätalousministeriöstä ja siihen lisättäisiin Maaseutuvirasto. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin mukaan maatilatalouden kehittämisrahasto toimii Maaseutuviraston yhteydessä. Tällöin Maaseutuvirasto vastaisi myös rahaston varojen hoidosta. Rahaston varoihin kuuluisivat myös sen varoilla hankitut pelot ja metsämaat, joista momentissa on kysymys. Maaseutuvirasto tulisi siten mainita tahona, jolla on hallussaan mainittuja pelto- ja metsämaita.

1.2. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 6 ja 7 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirastolla on toimivalta määrätä tarkemmin yhteisöistä, joiden toiminta voidaan rinnastaa luottolaitoksiin. Nykyisin toimivalta 6 ja 7 momentin mukaisissa asioissa kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

7 §. *Varojen ohjaus.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi täsmennys, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin säätää varojen alueellisesta, toimialoitteisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaisi määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta. Maaseutuvirastolle säädetäisiin oikeus osoittaa varoja työvoima- ja elinkeinokeskuksille maatilatalouden kehittämisrahastosta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukia varten sekä päättää korkotukilainojen myöntövaltuuksista. Rakennetuilla tarkoitetaan muun muassa investointitukia ja nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukea. Korkotukea myönnetään talousarviossa osoitetusta määrärahasta ja myöntövaltuudella tarkoitetaan sitä, paljonko eri TE-keskusten alueella voidaan myöntää korkotukilainoja. Valtion talousarviosta myönnettävistä rakennetuista päättää edelleen ministeriö.

Pykälän 3 momentin 1. virkettä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että ministeriö päättäisi varojen käyttämisestä maaseudun kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston

asetuksella säädetään. Varat voivat olla joko maatilatalouden kehittämisrahaston varoja tai talousarviovaroja. Ehdotetun maaseutuvirastolain 1 ja 2 §:n mukaisesti Maaseutuviraston toimeenpanotehtäviin katsotaan kuuluvan myös maaseudun rakennettua ympäristöä koskevat ohjaus- ja toimeenpanotehtävät. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälän 3 momenttia muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, -taloudellisista ja -ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista. Ehdotettu norminantovalta koskisi rakentamisen laatuun ja kohtuullisiin kustannuksiin liittyviä teknisluonteisia seikkoja.

8 §. *Euroopan yhteisön rahoitus.* Maaseutuvirastolain mukaan Maaseutuvirasto olisi EMOTR:n tukiosaston varojen osalta maksajavirasto. Tukiosaston varojen osalta maa- ja metsätalousministeriö toimisi kuitenkin edelleen komission toimeenpanoasetuksessa (EY) N:o 1663/1995 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Maininta toimivaltaisesta viranomaisesta ehdotetaan otettavaksi 8 §:n 1 momentin alkuun.

EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta maa- ja metsätalousministeriö toimisi kuten nykyisinkin rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaisi varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle tai valtion edelleen välitettäväksi. Tavoite 1 -ohjelman osalta hallintoviranomaisena toimii kuitenkin sisäasiainministeriö.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Maaseutuviraston tehtävistä EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta. Tarkoituksena on, että Maaseutuvirasto toimisi välittävänä elimenä ja valmistelisi yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tulouttamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle sekä muut neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista

myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 438/2001 tarkoitettujen välittävän elimen tehtävät, joista säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Komission asetuksen mukaan välittävällä elimellä tarkoitetaan kaikkia julkisia tai yksityisiä elimiä taikka yksiköitä, jotka toimivat hallinto- tai maksuviranomaisten vastuulla taikka hoitavat näille viranomaisille kuuluvia tehtäviä suhteessa lopullisiin edunsaajiin. Tarkoituksena on, että ministeriö edelleen vastaisi muun muassa maksupyynnöistä ja niiden toimittamisesta komissiolle sekä muista ministeriölle maksuviranomaisena kuuluvista tehtävistä.

Lisäksi pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

21 §. *Valtionlainat ja niiden korko.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Maaseutuvirastolla on oikeus päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta varten. Toimivalta kuuluu nykyisin maa- ja metsätalousministeriölle. Käytännössä Maaseutuvirasto hyväksyisi valtion puolesta velkakirjat, joiden perusteella varoja siirretään luottolaitoksille valtionlainoitusta varten. Säännös vastaisi myös ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 1 momentin 7 kohtaa, jonka mukaan lainamuotoisten tukien täytäntöönpanotehtävät kuuluisivat Maaseutuvirastolle.

22 §. *Valtionvastuu.* Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuvirastolle kuuluvat valtionvastuuseen liittyvät toimeenpanotehtävät. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirastolle valtuus antaa määräyksiä menettelystä, joita luottolaitoksen on noudatettava, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä. Maaseutuvirastolle ehdotettu valtuus antaa määräyksiä on luonteeltaan tekninen ja rajattu koskemaan menettelytapoja. Valtionvastuuta koskevan toimeenpanotehtävän tehokas hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirastolla on tarvittaessa

valtuus antaa ehdotettuja menettelytapaa koskevia määräyksiä.

23 §. *Valtionlainoista maksettavat hyvitykset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuviraston tehtävänä on päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Maaseutuviraston velvollisuutena on ennen hyvityksen vahvistamista selvittää hyvityksen edellytysten täyttyminen. Maaseutuvirasto suorittaa myös hyvityksen luottolaitokselle maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lainansaajalta hyvityksen jälkeen perityksi saadut lyhennykset ja korot tulee tilittää Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirastolle annetaan myös valtuus periä luottolaitokselle maksetut hyvitykset takaisin lainansaajalta.

Momentit sisältävät yksityiskohtaisempia määräyksiä siitä, miten Maaseutuviraston on hoidettava ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan sille kuuluvat valtionvastuuseen liittyvät tehtävät. Kysymys on yksittäistapauksiin liittyvistä toimeenpanotehtävistä.

24 §. *Hyvityshakemusten käsittelyaika ja hyvityksiä koskevat viivästyskorot.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuviraston velvollisuutena on käsitellä hyvityshakemus momentissa säädetyssä ajassa. Ellei näin tapahdu, valtio on velvollinen suorittamaan viivästyskorkoa ylitysajalta siten kuin momentissa säädetään.

25 §. *Valtionlainan tilittäminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Maaseutuviraston hyvityshakemukseen antaman päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa.

26 §. *Korkotukilainojen korko.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirastolla on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa momentissa määritellystä korkotukilainan korosta. Pykälän mukaan Maaseutuviraston tehtävänä on valvoa, ettei luottolaitoksen korkotukilainoista perimä korko ole korkeampi kuin normaali anto-

lainauskorko. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan nojalla Maaseutuviraston tehtäviin kuuluu hoitaa lainamuotoisiin tukiin liittyvät tehtävät siten kuin niistä on muualla säädetty.

27 §. *Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä lainaehtojen muuttamismenettelyistä ja muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuviraston tehtäviin kuuluvat lainamuotoisiin tukiin liittyvät toimeenpanotehtävät. Tehtävän tehokas hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa teknisluonteisia määräyksiä lainan myöntämiseen, hoitoon ja lainaehtojen muuttamiseen liittyvistä menettelytavoista.

28 §. *Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliikenne.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto voisi määrätä, missä tapauksissa luottolaitokset voisivat suorittaa momentissa mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta. Muutoksen nojalla Maaseutuvirastolla olisi toimivalta määrätä niistä teknisistä edellytyksistä, jolloin luottolaitos voi toimia ilman keskusrahallaitosta. Maaseutuvirasto allekirjoittaisi myös valtion ja luottolaitosten väliset velkakirjat.

29 §. *Luottolaitosten kulujen korvaaminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voi päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen korvauksien perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla. Toimivalta on nykyisin maa- ja metsätalousministeriöllä.

Muutettavaksi ehdotetussa 2 momentissa Maaseutuvirastolle annetaan oikeus yksittäistapauksissa päättää pykälässä tarkemmin määritellyin perustein luottolaitokselle lainanhoidosta maksettujen korvausten takaisinperimisestä. Kysymys on lainojen hoitoon liittyvästä toimeenpanotehtävästä.

31 §. *Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan teknistä muutosta siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin maksu-

vapautuksen myöntämisen erityisistä syistä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi edelleen siten, että maksuvapautushakemus on pykälässä mainituissa tapauksissa toimitettava Maaseutuviraston ratkaistavaksi. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan Maaseutuviraston tehtävänä ovat vapaaehtoiset velkajärjestelyihin liittyvät toimeenpanotehtävät siten kuin niistä muualla säädetään. Ehdotetussa 2 momentissa Maaseutuvirastolle annetaan oikeus yksittäistapauksissa ratkaista maksuvapautuksen myöntäminen.

35 §. *Viranomaiset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että tämän lain täytäntöönpanosta huolehtiviin viranomaisiin lisätään Maaseutuvirasto. Täytäntöönpanosta huolehtivista viranomaisista ehdotetaan samalla poistettavaksi maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, koska sen tehtävät siirtyvät hoidettavaksi Maaseutuvirastolle ehdotetun maaseutuvirastolain mukaisesti.

37 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön velvollisuutena on huolehtia varojen käytön valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Maaseutuviraston velvollisuutena on puolestaan toteuttaa varojen käytön valvonta siten, että tarvittavien varojen käyttö- ja seurantatietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu.

Ehdotuksen mukaan maa- ja metsätalousministeriön vastaisi siten siitä, että varojen käytön valvonta on tämän lain mukaisten tukien osalta järjestetty yhteisöainsäädännössä ja kansallisissa säädöksissä edellytetyllä tavalla. Maaseutuviraston velvollisuutena olisi vastaavien tukien osalta toimeenpanna yhteisöainsäädännön ja kansallisten säädösten mukainen valvonta ja valvontajärjestelmät.

Euroopan yhteisön lainsäädännön nojalla kysymyksessä olisivat rakennerahastovarojen osalta virastolle siirretyt maksuviranomaisen ja hallintoviranomaisen tehtävät. EMOTR:n tukiosaston osalta kysymyksessä ovat Euroopan yhteisön lainsäädännön nojalla maksajavirastolle kuuluvat valvontatehtävät. Maaseutuviraston tehtävänä olisi esimerkiksi tuen-

saajien valinnassa tarvittavien riskianalyysi- en ja otantaperusteiden määrittelemine ja keskitettyjen valvontaotantojen tekeminen.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan vielä lisättäväksi maaseutuvirastolle oikeus antaa teknisluonteisia määräyksiä lainojen ja tukien hoitoon liittyvästä valvonnasta ja seurannasta. Perustettavan Maaseutuviraston keskeisiä tehtäviä on huolehtiminen valvonnan toimeenpanosta. Hallinnon toimivuuden ja työnjaon kannalta on ensiarvoisen tärkeää, ettei valvontatehtäviä jaeta norminannon ja toimeenpanon osalta eri tahojen hoidettaviksi, ja siten valvontatehtävät on tarkoituksenmukaista siirtää mahdollisimman laajasti hoidettavaksi Maaseutuvirastossa. Valvontaja seurantatehtävät ovat laaja kokonaisuus, jonka osalta annettaviin normeihin sisältyy paljon pääasiassa teknisiä määräyksiä. Euroopan yhteisön asetukset asettavat valvontasäännöksille rajat, joiden puitteissa on kansallisesti toimittava.

Maaseutuvirasto voisi antaa muun muassa aineelliselta sisällöltään toimeenpanovallan alaan kuuluvia hallinnon sisäisiä ja lähtökohteisesti vain viranomaisista velvoittavia määräyksiä kuten määräyksiä TE-keskuksille valvonnan suorittamistavoista. Maaseutuviraston oikeus antaa määräyksiä valvonnasta ja seurannasta ei ulotu kuitenkaan suoraan elinkeinonharjoittajien oikeuksia tai velvollisuuksia koskevien määräysten antamiseen.

39 §. *Luottolaitoksissa suoritettava valvonta.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriön lisäksi Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehdotus ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Koska Maaseutuvirasto vastaa valvonnan osalta käytännön toimeenpanosta, tulee sillä olla oikeus saada valvonnan suorittamisen kannalta tarpeelliset tiedot ja asiakirjat.

40 §. *Tarkastusoikeus.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös Maa-

seutuvirastolla on oikeus suorittaa valtuutamillaan henkilöillä ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirasto viranomaiseksi, joka voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tarkastuksia puolestaan. Koska Maaseutuvirasto vastaa valvonnan osalta käytännön toimeenpanosta, tulee sillä tai sen valtuuttamalla henkilöillä olla oikeus suorittaa tarkastuksia siten kuin pykälässä on säädetty. Pykälän 2 momentin määritelmää hyväksyttävästä tilintarkastajasta on myös täsmennetty ja ajantasaistettu. Valtuutus tarkastuksen suorittamiseen voidaan antaa KHT-, HTM- tai JHTT-tilintarkastajille tai vastaaville tilintarkastusyhteisöille.

Pykälän 3 momentissa on säädetty, että kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa ei saa suorittaa tarkastusta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan. Pääsääntöisesti tarkastusten yhteydessä ei ole tarvetta päästä asuintiloihin, koska tarkastukset kohdistuvat tuotantotiloihin, eläinsuojoihin, varastoihin tai muihin perustuslaissa turvatun kotirauhan piiriin ulkopuolelle jääviin paikkoihin. Toisinaan saattaa kuitenkin syntyä tilanteita, joissa tarkastuksen tavoitteen saavuttamiseksi on tarpeen todentaa sellaisia olosuhteita ja seikkoja, jotka sijaitsevat tuensaajan asunnossa ja joista ei muutoin voida saada selvitystä. Perustuslain 10 §:ään liittyvän perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaisesti (PeVL 19/2000 vp) tarkastus saadaan suorittaa perustuslaissa turvatun kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa eli pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa vain, jos on olemassa konkreettinen ja yksilöity syy epäillä lakia rikotun tai lakia rikottavan. Tämän mukaisesti ehdotetaan säädetettäväksi, että asunnossa tarkastus voidaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutetta-

vaksi siten, että Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta. Koska Maaseutuviraston velvollisuutena on huolehtia valvontajärjestelmien toimeenpanosta hallinnoimiensa tukien osalta, Maaseutuvirastolla tulee myös olla oikeus antaa tarvittavia määräyksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

42 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa momentissa tarkoitettuja tietoja myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirastolle tämän lain mukaan kuuluvien täytäntöönpanotehtävien hoitaminen edellyttää, että Maaseutuvirastolla on oikeus saada myös pykälässä mainitut tiedot siinä säädettyyn tarkoitukseen.

45 §. *Takaisinperimisen toimivalta.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että Maaseutuvirasto päättää myöntämiensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. On tarkoituksenmukaista, että sama viranomainen, joka tuen myöntää, voi päättää myös sen takaisinperimisestä ja lakkauttamisesta. Ehdotetun maaseutuvirastolain 2 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan viraston tehtävänä on tuki-en takaisinperintä.

50 §. *Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, että pykälän 1 momentissa tarkoitettulle takaisin perittävälle määrälle maksettava korko tai viivästyskorko voitaisiin jättää osaksi tai kokonaan perimättä. Tehtävässä on kysymys yksittäistapauksissa hakemukseen annettavasta ratkaisusta, jonka vuoksi tehtävän on katsottava soveltuvan parhaiten Maaseutuvirastolle. Momenttia ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi siten, että korko voitaisiin jättää perimättä, ellei yhteisölainsäädännöstä muuta johdu.

54 §. *Päätöksen tiedoksi.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös Maaseutuviraston avustusta tai muuta

tukea taikka maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Menettely olisi samanlainen kuin työvoima- ja elinkeinokeskusten antamien päätösten osalta.

55 §. *Muutoksenhakuoikeus.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamiin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Ehdotus vastaa sitä, mitä ehdotetun maaseutuvirastolain 10 §:ssä säädetään muutoksenhausta Maaseutuviraston tekemiin päätöksiin.

60 §. *Muutoksenhakumenettely.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi, että valituskirjelmä Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen voidaan toimittaa myös sille itselleen. Menettely olisi samanlainen kuin työvoima- ja elinkeinokeskusten antamien päätösten osalta. Myös Maaseutuviraston olisi lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

64 §. *Tarkeimmat säännökset.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön sijasta Maaseutuvirasto antaisi tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamisen menettelytavoista. Maaseutuvirastolle annettaisiin lisäksi valtuus päättää tämän lain nojalla myönnettävien tukien myöntämiseen liittyvien laskelmien ja sopimusten laatimistavasta sekä valtuus vahvistaa tukien myöntämismenettelyssä käytettävät kaavat.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto voi antaa myös tarkempia määräyksiä tuen ja lainan hakemis-, myöntämis- ja maksamismenettelystä.

Maaseutuvirastolle annettava tukijärjestelmien toimeenpanotehtävä edellyttää, että Maaseutuvirastolla on ehdotetun kaltainen valtuus tarvittaessa antaa tarkempia ja teknisluonteisia määräyksiä tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvistä yksityiskohdista.

1.3. Kolttalaki

20 §. *Valvonta.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirasto viranomaiseksi, jolla

on oikeus suorittaa tarkastuksia ministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskusten lisäksi. Maaseutuviraston tehtävänä on tämän lain nojalla hallinnoimiensa tukien osalta huolehtia valvontajärjestelmien toimeenpanosta.

Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi säännös sitä, että asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, mikäli on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan. Perustuslain 10 §:ään liittyvän perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaisesti (PeVL 19/2000 vp) tarkastus saadaan suorittaa perustuslaissa turvatus kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa eli pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa vain, jos on olemassa konkreettinen ja yksilöity syy epäillä lakia rikotun tai lakia rikottavan.

55 §. *Täytäntöönpanoviranomaiset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että täytäntöönpanoviranomaiseksi lisätään Maaseutuvirasto. Maaseutuvirasto voi tarvittaessa myös antaa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Samalla ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos siten, että Lapin maaseutuelinkeinopiirin sijasta mainitaan täytäntöönpanoviranomaisena Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus, jolle maaseutuelinkeinopiirin tehtävät ovat siirtyneet vuonna 1997. Maaseutuvirastolle ehdotetut tehtävät ovat luonteeltaan käytännön ohjaus- ja toimeenpanotehtäviä, jotka liittyvät Maaseutuvirastosta annettavan lain 2 §:ssä säädettyjen tehtävien toimeenpanoon.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos siten, että KERA Oy muutetaan Finnvera Oyj:ksi ja metsälautakunnat metsäkeskuksiksi, koska tehtäviä hoidetaan nykyisin Finnvera Oyj:ssä ja metsäkeskuksissa.

63 §. *Muutoksenhaku.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamiin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Ehdotus vastaa sitä, mitä maaseutuvirastolain 10 §:ssä säädetään muutoksenhausta Maaseutuviraston tekemiin päätöksiin.

65 §. *Tarkeimmat säännökset, määräykset ja ohjeet.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan

muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin lainojen, avustusten ja muiden etuuksien myöntämisestä. Maaseutuvirasto vahvistaa kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapaohjeet.

Maaseutuvirastolle ehdotetut tehtävät ovat selkeitä tukijärjestelmien teknisluonteisia toimeenpanotehtäviä, joita koskeva toimivaltuus tulee olla Maaseutuvirastolla.

1.4. Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta

34 §. Ehdotetun maaseutuvirastolain mukaan maatalous- ja maaseutupolitiikan toimeenpanotehtäviä varten perustettaisiin Maaseutuvirasto, jonka tehtäväksi siirtyisivät yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanotehtävät. Tämän mukaisesti maatalousyrittäjien luopumistuesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto saisi toimeenpanovaltuudet myös mainitun lain mukaisen luopumistukijärjestelmän täytäntöönpanemiseksi. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi luopumistukijärjestelmän toimeenpanosta vastaaviin viranomaisiin Maaseutuvirasto. Maaseutuvirasto huolehtisi luopumistukijärjestelmän toimeenpanosta. Maaseutuvirasto voisi siirtää luopumistuen toimeenpanotehtäviä siten, että Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA) huolehtisi jatkossakin luopumistuen myöntämisestä ja maksamisesta tuen saajille.

36 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirasto viranomaiseksi, jonka on kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, työvoima- ja elinkeinokeskusten, maa- ja metsätalousministeriön sekä MELA:n ohella valvottava, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat luopumistuen saannin edellyttämiä sitoumuksia. Maaseutuvirastolla tulisi olla ehdotetun kaltainen toimivaltuus sen vastuulla olevan luopumistukijärjestelmän toimeenpanon asianmukaisen toteuttamisen varmistamiseksi.

40 §. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Maaseutuvirasto viranomaiseksi,

jolle MELA:lla on velvollisuus toimittaa tarvittavat tiedot lain mukaisten etuuksien saajista ja sitoumuksenantajista maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitetun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten. Maaseutuvirastolla tulisi olla ehdotetun kaltainen valtuus tietojen saamiseksi, jotta se voisi hoitaa tehokkaasti sille annettua valvontatehtävää.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Maaseutuelinkeinojen rahoituslakiin, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakiin, kolttalakiin sekä maatalousyrittäjien luopumistuesta annettuun lakiin tehtävät muutokset edellyttävät myös mainittujen lakien nojalla annettavien asetusten muuttamista vastaavilta osin. Lähinnä kysymys on sellaisten toimivaltasäännösten muuttamisesta, joissa asetuksessa määriteltävää ministeriön toimivaltaa siirretään perustettavaan Maaseutuvirastoon.

Maaseutuvirastolle ehdotetaan annettavaksi myös sen tehtävien hoidon kannalta tarpeellisia valtuuksia antaa oikeussääntöjä. Maaseutuvirasto antaisi määräyksiä maaseutuelinkeinojen rahoituslain 3, 7, 11, 25, 26, 30, 32, 41, 44 ja 64 §:n, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 3, 7, 21, 22, 27, 37, 40 ja 64 §:n sekä kolttalain 55 ja 65 §:n nojalla.

3. Voimaantulo

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2002, euromuunnoksen sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain 9 §:n 3 momentin osalta kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2002. Lakien täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voitaisiin kuitenkin ryhtyä jo ennen kuin ne tulevat voimaan.

4. Säättämisyjärjestys

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomainen kuin tasavallan president-

ti, valtioneuvosto ja ministeriö voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrättyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen 3, 7, 11, 25, 26, 30, 32, 41, 44 ja 64 §:ssä, vastaavissa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen pykälissä sekä kolttalain 55 ja 65 §:ssä on ehdotettu Maaseutuvirastolle oikeutta antaa määräyksiä teknisluonteisiksi katsotuista seikoista sekä eräistä menettelytavoista. Kysymyksessä on tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, joten voitaneen katsoa, että perustuslain 80 §:n 2 momentti ei aseta estettä tällaisten säännösten antamiselle. Maaseu-

tuelinkeinojen rahoituslain 44 §:n sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 40 §:n muuttamista koskevat lakiehdotukset koskevat tarkastusoikeuden siirtämistä muille kuin viranomaisille ja tarkastusoikeuden ulottamista kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin. Näiltä osin on kyse perustuslain 10 §:n ja 124 §:n soveltamiseen liittyvistä kysymyksistä. Myös tältä osin voitaneen katsoa, että lakiehdotuksilla ei puututa perustuslailla suojattuihin seikkoihin. Asian periaatteellisen merkityksen vuoksi hallitus pitää kuitenkin suotavana, että Eduskunta pyytää esityksestä perustuslakivaliokunnan lausunnon.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 3 §:n 1 momentin 5, 7 ja 8 kohta, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3—5 momentti, 21 §:n 4 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 1 ja 4 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 34 ja 35 §, 37 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 momentti, 43 §:n 2 momentti, 44 §:n 1—3 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 4 momentti, 52 §:n 2 momentti, 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 60 ja 62 §, 64 §:n 2 ja 3 momentti sekä 65 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3—5 momentti, 32 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 ja 3 momentti, 64 §:n 2 ja 3 momentti sekä 65 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 44/2000,

lisätään 8 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 9 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti, 11 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 6 momentti, 32 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi sekä 44 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *maataloustuotteiden jalostuksella ja markkinoinnilla* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettujen tuotteiden jalostusta tai markkinoille saattamista;

7) *luottolaitoksella* osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä, Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja sellaista muuta Maaseutuviraston päätöksellä tarkemmin määrättävää yhteisöä, jonka toiminta voidaan

rinnastaa mainittujen luottolaitosten toimintaan;

8) *keskusrahallaitoksella* Maaseutuviraston päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitosta ja muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitoksen toimintaan;

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varojen alueittaisesta, toimialoitaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaa

määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta. Maaseutuvirasto päättää kuitenkin kortukilainojen myöntövaltuuksista sekä maatilatalouden kehittämisrahastosta maksettavien maatalouden rakennetukien osalta määrärahaikiintiöiden osoittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskuksille.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää määräämnsä ehdoin varojen käyttämisestä maaseudun kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Maaseutuvirasto voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta tarkemmat määräykset tämän lain nojalla tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, -taloudellisista ja -ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1663/95 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastojen yleisasetuksessa tarkoitettuna maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelmasiikirjojen tai yhteisöaloiteohjelmien toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja rakennerahastojen yleisasetuksessa tarkoitettua maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin.

Maaseutuvirasto toimii neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 438/2001 2 artiklas-

sa tarkoitettuna välittävänä elimenä. Välittävänä elimenä Maaseutuvirasto valmistelee EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tuoltamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle. Näistä sekä muista Maaseutuvirastolle välittävänä elimenä kuuluvista tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

9 §

Yleistä

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, rakennerahastojen yleisasetuksen 20 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja yhteisöaloiteohjelmia tuettaessa sovelletaan tätä lakia kuitenkin vain kansalliseen rahoitusosuuteen.

11 §

Luonnonhaittakorvaus, ympäristötuki ja peltonmetsityksen tukeminen

Luonnonhaittakorvauksen ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävän korvauksen yleisistä ehdoista ja enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ennen asetuksen antamista on kuultava ympäristöministeriötä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luonnonhaittakorvausta ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävää korvausta koskevan tukijärjestelmän toimeenpanosta.

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee maatalouden ympäristötukijärjestelmän yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Maatalouden ympäristötukien yleisistä ehdoista ja enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat säännökset maatalouden ympäristötukijärjestelmän toimeenpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa asetuksella tarkemmat säännökset pellonmetsitystä koskevan tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä. Siitä, millä edellytyksillä pelto hyväksytään metsitettäväksi, sekä pellon metsitykseen liittyvän metsityksen hoitopalkkion ja tulonmenetykskorvauksen enimmäismääristä ja yleisistä ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Maaseutuvirasto voi antaa luonnonhaittakorvausta, ympäristötukea ja pellonmetsityksen tukemista koskevien järjestelmien toimeenpanoon liittyviä teknisluonteisia määräyksiä.

21 §

Maanostolainoitus

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset hyväksyttävästä hankintahinnasta ja sen määräytymisperusteista.

25 §

Valtionlainan korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (*valtionlainat*). Maaseutuvirasto päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta varten.

26 §

Valtionvastuu

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudat-

tamaan Maaseutuviraston antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

27 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maaseutuvirasto päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista Maaseutuviraston on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetystä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita, jos velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen luottolaitokselle suorittaa Maaseutuvirasto maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tillettävä ne Maaseutuvirastolle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tuloutettaviksi. Maaseutuvirasto voi periä luottolaitokselle maksetut hyvitykset takaisin lainansaajalta.

Maaseutuviraston on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut Maaseutuvirastolle ja velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Jos hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, kolmen kuukauden määräaika lasketaan siitä, kun Maaseutuviraston pyytämät lisäselvitykset on annettu sille. Jos määräaika ylitetään, valtio on velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

28 §

Valtionlainan tilittäminen

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen perusteella annetun Maaseutuviraston päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

29 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättyinä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maaseutuvirastolla on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä tarkoitettusta korosta.

Korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin lainahakemuksissa vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta, hankkeen toteuttamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteamisesta sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä ehdoista. Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä sekä lainaehojen muuttamismenettelyistä.

31 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliike

Maaseutuviraston päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksissa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta. Maaseutuvirasto allekirjoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettut velkakirjat valtion puolesta.

32 §

Valtiontakaus

Maaseutuvirasto tai työvoima- ja elinkeinokeskus Maaseutuviraston valtuuttamana voi valtion puolesta antaa takauksen maaseutuyritykselle ja muulle tämän lain mukaan tukikelpoiselle yhteisölle käyttöomaisuutta ja käyttöpääomaa varten myönnettyjen normaaliehtoisten lainojen sekä korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi. Työvoima- ja elinkeinokeskuksille annettavassa vuotuisessa valtuutuksessa tulee olla yksittäisen takauksen enimmäismäärä, vuotuisten takausten enimmäismäärä sekä takaussitoumuksiin sisällytettävät yleiset ehdot. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, milloin takaukseen sisältyy tukea ja miten tuen määrä lasketaan. Lainansaajan on maksettava valtiontakauksesta maatilatalouden kehittämisrahastoon tuloutettava takausmaksu. Luottolaitos huolehtii maksun tilittämisestä valtiolle. Maksun suuruudesta ja sen perimisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä takausmaksua perittäessä.

Takaustuottojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 80 miljoonaa euroa.

34 §

Takautumisvaatimuksesta luopuminen

Maaseutuvirasto voi päättää, että takauksen

perusteella valtion varoista luottolaitokselle suoritetun lainan pääoma, korot ja takausmaksu jätetään perimättä sellaiselta henkilöltä, jonka ei voida katsoa kohtuudella selviytyvän maksuista pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaisen työttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn perusteella.

35 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitokselle suoritetaan valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvista kuluista korvausta, jonka suuruudesta ja maksuehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Maaseutuvirasto päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvausten perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 46 §:ssä säädetyn estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

37 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin maksuvapautuksen myöntämisestä erityisen painavista syistä. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava Maaseutuviraston ratkaistavaksi.

41 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii siitä, että varojen käytön valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Maaseutuvirasto toteuttaa varojen käytön valvonnan siten, että varojen

käyttöä ja seurantaa koskevien tarvittavien tietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on kuitenkin ensisijainen vastuu jalostuksen ja markkinoinnin tuen käyttöä koskevasta valvonnasta ja tarkastuksesta EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun tuen osalta. Maaseutuvirasto voi antaa teknisiä määräyksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

43 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehdot ja Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä metsitykseen tai muihin metsätalustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin suunnitelmiin perustuvien ympäristötuen erityistukisopimusten osalta alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus teettää valtuuttamallaan henkilöillä ennakoita ilmoittamatta avustusten, lai-

nojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin ja myöntäjiin sekä tuen saajiin kohdistuvia I momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (936/1994) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaan sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), kielilakia (148/1922), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittaville kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojen käsittelyn avulla tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavilla on oikeus valvonta-tehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan.

Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

45 §

Tietojensaanti, luovutus ja salassapito

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luo-

vuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle, EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitettun osarahoitetun maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriölle ja ympäristöministeriölle edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

46 §

Tuen ja valtionlainan takaisinperiminen tuen saajalta

Asianomainen ministeriö ja Maaseutuvirasto päättävät myöntämiensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisin perimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisin perimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

52 §

Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko

Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, että I momentissa tarkoitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvi-

rasto, työvoima- ja elinkeinokeskukset, metsäkeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen koskevalta osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toimivallan jaosta mainittujen ministeriöiden kesken.

nokeskuksen avustusta tai muuta tukea taikka maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisääntöä katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljettavaksi.

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksen tiedoksiannossa muissa tapauksissa noudatetaan, mitä tiedoksisääntöä hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään.

58 §

Muutoksenhaku

Asianosainen saa hakea muutosta Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan 58 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

62 §

Päätöksen tiedoksianto

Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkei-

64 §

Tarkemmat säännökset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismääristä, hankkeen ja toimenpiteen toteuttamisajasta ja tuen siirtämisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään hakijan omakustannusosuudesta velkajärjestelysuunnitelmasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista. Maaseutuvirasto päättää tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien ja velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maaseutuvirasto vahvistaa kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus-, sopimus- ja päätöskäyvät. Tämän lain 15 §:n mukaisissa asioissa hakemus-, sopimus- ja päätöskäyvät vahvistaa kuitenkin maa- ja metsätalousministeriö.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen ja lainan hakemis-, myöntämisen ja maksamisen menettelyistä. Edellä mainituista seikoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella siltä osin kuin on kysymys sen hallinnonalalle kuuluvasta jalostuksen ja markkinoinnin tuesta.

65 §

*Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen
käyttö*

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä niiden käyttämisestä on edellä säädetty, käyttää:

5) 16, 17, 21 ja 22 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin ja valtionlainoihin sekä erityisesti syystä 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osarahoittamiin avustuksiin ja valtionlainoihin ja 13 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;

6) Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevan pellon metsittämiseen sekä Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain 9 §:n 3 momentti ja 32 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan jo 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 3 §:n 6 ja 7 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti, 39 §:n 2 momentti, 40 §:n 1—4 momentti, 42 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 momentti, 50 §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 momentti, 56 §:n 1 momentti, 64 §:n 2 ja 3 momentti, sekä

lisätään 7 §:ään uusi 3 momentti sekä 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Luottolaitoksella tarkoitetaan osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä, Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muita sellaisia Maaseutuviraston päätöksellä tarkemmin määrättäviä yhteisöjä, joiden toiminta voidaan rinnastaa mainittujen luottolaitosten toimintaan.

Keskusrahallaitoksella tai *rahoituksen palveluyrityksellä* tarkoitetaan Maaseutuviraston päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitosta ja muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitoksen toimintaan.

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varojen alueittaisesta, toimialoitaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaa määräyksiä varojen määrällisestä ohjaami-

sesta. Maaseutuvirasto päättää kuitenkin korotukilainojen myöntövaltuuksista sekä maatilatalouden kehittämisrahastosta maksettavien porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukien osalta määrärahaikiintiöiden osoittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskuskulle.

Maaseutuvirasto voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta tarkemmat määräykset tämän lain nojalla tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, -taloudellisista ja -ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1663/95 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna

maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelmien toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja edellä mainitussa neuvoston asetuksessa tarkoitettulta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin.

Maaseutuvirasto toimii neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 438/2001 tarkoitettuna välittävänä elimenä. Välittävänä elimenä Maaseutuvirasto valmistelee EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tulouttamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle. Näistä sekä muista Maaseutuvirastolle välittävänä elimenä kuuluvista tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitetuista varoista (*valtionlainat*). Maaseutuvirasto päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta varten.

22 §

Valtionvastuu

Valtionvastuun voimassaolon edellytykse-

nä on, että luottolaitos huolehtii lainasta tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan Maaseutuviraston antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuuto-kaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

23 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maaseutuvirasto päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista Maaseutuviraston on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva loppullinen menetys on todettu ja ettei menetystä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita, jos velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen luottolaitokselle suorittaa Maaseutuvirasto maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettävä ne Maaseutuvirastolle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tuloutettaviksi. Maaseutuvirasto päättää luottolaitokselle maksetun hyvityksen perimisestä takaisin lainansaajalta.

24 §

Hyvityshakemusten käsittelyaika ja hyvityksiä koskevat viivästyskorot

Maaseutuviraston on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuu-

kauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut Maaseutuvirastolle ja velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Jos hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, kolmen kuukauden määräaika lasketaan siitä, kun Maaseutuviraston pyytämät lisäselvitykset on annettu sille. Jos määräaika ylitetään, valtio on velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

25 §

Valtionlainan tilittäminen

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen perusteella annetun Maaseutuviraston päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

26 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin tavanomaisin ehdoin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisätynä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maaseutuvirastolla on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä tarkoitetusta korosta.

27 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukihakemuksista vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta, hankkeen toteuttamisajasta, maksuhelpotuksista,

lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteamisesta sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä ehdoista. Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä sekä lainaeh-tojen muuttamismenettelyistä.

28 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliikenne

Maaseutuviraston päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta tai rahoituksen palveluyritystä. Maaseutuvirasto allekirjoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut velkakirjat valtion puolesta.

29 §

Luottolaitosten kulujen korvaaminen

Maaseutuvirasto päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvausten perimisestä luottolaitokselta takaisin osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla tai hyvän pankkitavan edellyttämällä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 43 ja 44 §:ssä säädetyn estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

31 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa

annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin maksuvapautuksen myöntämisestä erityisen painavista syistä. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava Maaseutuviraston ratkaistavaksi.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, työvoima- ja elinkeinokeskukset sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii siitä, että varojen käytön valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Maaseutuvirasto toteuttaa varojen käytön valvonnan siten, että varojen käyttöä ja seuranta koskevien tarvittavien tietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Maaseutuvirasto voi antaa teknisluonteisia määräyksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

39 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehtoja ja Euroopan yhtei-

sön säädöksiä, tätä lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus suorittaa ennakoita ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua valvonnan ja tarkastusten suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin ja myöntäjiin sekä tuen saajiin kohdistuvia 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (936/1994) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaan sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), kieliklakia (148/1922), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tarkastajille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastus voi valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa käsittää tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia

rikotun tai rikottavan.

Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

42 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvilla viranomaisilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa myös maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

45 §

Takaisinperimisen toimivalta

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto päättävät myöntämiensä tukien takaisinperimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisin perimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

50 §

Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko

Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu, että 1 momentissa tarkoitettu

korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä, jos tuensaajan menettely on tapahtunut *lieventävien olojen* vallitessa tai hänen tilanteensa on vanhuuden, sairauden, pysyvän työkyvyttömyyden, pakottavien taloudellisten vaikeuksien tai muun vastaavan syyn takia sellainen, ettei korkoja saataisi perityiksi.

54 §

Päätöksen tiedoksianto

Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukea tai maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

64 §

Tarkemmat säännökset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismääristä, hankkeen ja toimenpiteen toteuttamisajasta ja tuen siirtämisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään hakijan omakustannusosuudesta velkajärjestelysuunnitelmasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Maaseutuvirasto päättää tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien sekä velkajärjestelysopimusten laatimistavasta sekä vahvistaa velkakirja-, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen hakemis- ja myöntämismenettelystä sekä maksamismenettelystä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

3.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 20 §, 55 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §:n 1 momentti sekä 65 §:n otsikko ja 2 momentti seuraavasti:

20 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus suorittaa valtuuttamillaan henkilöillä avustusten ja lainojen käyttöön liittyviä tarkastuksia. Lainan tai avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikutun tai rikottavan.

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Metsähallituksen Ylä-Lapin luonnonhoitoalue huolehtii valtion maa- ja vesialueiden hoidosta kolttaluonnot-alueella sekä niiden käyttöön liittyvistä tämän lain edellyttämistä muista toimenpiteistä. Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna Lapin lääninhallitusta, valtion ja kunnan viranomai-

sia, Finnvera Oyj:tä, Paliskuntain yhdistystä ja paliskuntia, metsäkeskuksia sekä muita neuvontajärjestöjä.

63 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitetussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinon valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

65 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tätä lakia ja sen nojalla annettua valtioneuvoston asetusta tarkempia säännöksiä lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. Maaseutuvirasto vahvistaa kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapohjeet.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2001.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

4.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 34 §:n 1 momentti, 36 §:n 1 momentti ja 40 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1326/1999, seuraavasti:

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

36 §

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, Maaseutuvirasto sekä maa- ja metsätalousministeriö valvovat eläkelaitoksen ohella, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa maa- ja metsätalousministeriölle sekä Maaseutuvirastolle tarvittavat tiedot tämän lain mukaisen etuuskien saajista ja sitoumuksen antajista maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitetun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

1.

Laki**maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 3 §:n 1 momentin 5, 7 ja 8 kohta, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3—5 momentti, 21 §:n 3 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 1 ja 4 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 34 ja 35 §, 37 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 momentti, 43 §:n 2 momentti, 44 §:n 1—3 momentti, 45 §:n 3 momentti, 46 §:n 4 momentti, 52 §:n 2 momentti, 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 60 ja 62 §, 64 §:n 2 ja 3 momentti sekä 65 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3—5 momentti, 32 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 ja 3 momentti, 64 §:n 2 ja 3 momentti sekä 65 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 44/2000,

lisätään 8 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 44/2000 uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 9 §:ään uusi 3 momentti ja 11 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 44/2000 uusi 6 momentti, 32 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 44/2000, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi sekä 44 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 44/2000, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *maataloustuotteiden jalostuksella ja markkinoinnilla* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettujen tuotteiden jalostusta tai markkinoille saattamista;

7) *luottolaitoksella* osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muuta maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää yhteisöä, jonka toi-

5) *maataloustuotteiden jalostuksella ja markkinoinnilla* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettujen tuotteiden jalostusta tai markkinoille saattamista;

7) *luottolaitoksella* osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä, Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja *sellaista* muuta *Maaseutuviraston* päätöksellä tarkemmin määrättävää yhteisöä, jonka

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mintu voidaan rinnastaa mainittuihin luottolaitoksiin;

8) *keskusrahallaitoksella* maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitokseen;

toiminta voidaan rinnastaa *mainittujen luottolaitosten toimintaan*;

8) *keskusrahallaitoksella Maaseutuviraston* päätöksellä tarkemmin määrättävää luottolaitosta ja muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa *luottolaitoksen toimintaan*;

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa määräyksiä varojen *määrällisestä*, alueittaisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää määräämnsä ehdoin *maatilatalouden kehittämisrahaston* varojen käyttämisestä maaseutuyritysten kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston päätöksellä säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö antaa myös tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston päätöstä tarkemmat määräykset tämän lain nojalla tuettavasta rakentamisesta ja vahvistaa tarvittavilta osin siinä hyväksyttävät yksikkökustannukset.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta varoista vastaavana ministeriönä ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varojen alueittaisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. *Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaa määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta. Maaseutuvirasto päättää kuitenkin korkotukilainojen myöntövaltuuksista sekä maatilatalouden kehittämisrahastosta maksettavien maatalouden rakennetukien osalta määrärahaikiintiöiden osoittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskuksille.*

Maa- ja metsätalousministeriö päättää määräämnsä ehdoin varojen käyttämisestä *maaseudun* kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. *Maaseutuvirasto voi* antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston *asetusta* tarkemmat määräykset tämän lain nojalla *tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, -taloudellisista ja -ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista.*

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta *neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1663/95 tarkoitettuna*

maksuviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelman toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja mainitun asetuksen mukaiselta asianomaiselta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin. Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii myös yhteisön maksuosuuden hakemisesta, varojen tulouttamisesta sekä muusta tilinpidosta ja varojen tilittämisestä komissiolle. Samoin maa- ja metsätalousministeriölle kuuluu tarvittavien selvitysten antaminen ja edustaminen Euroopan yhteisön toimielimissä tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

toimivaltaisena viranomaisena ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta tarkoitettuna maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelmien toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja rakennerahastojen yleisasetuksessa tarkoitettulta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin.

Maaseutuvirasto toimii neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 438/2001 2 artiklassa tarkoitettuna välittävänä elimenä. Välittävänä elimenä Maaseutuvirasto valmistelee EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tulouttamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle. Näistä sekä muista Maaseutuvirastolle välittävänä elimenä kuuluvista tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

9 §

Yleistä

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, rakennerahastojen yleisasetuksen 20

artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja yhteisaloiteohjelmia tuettaessa sovelletaan tätä lakia kuitenkin vain kansalliseen rahoitusosuuteen.

11 §

Luonnonhaittakorvaus, ympäristötuki ja pellonmetsityksen tukeminen

Luonnonhaittakorvausta ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävää korvausta koskevan tukijärjestelmän täytäntöönpanosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Luonnonhaittakorvauksen ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävän korvauksen enimmäismääristä ja muista yleisistä ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ennen asetuksen antamista on kuultava ympäristöministeriötä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luonnonhaittakorvausta ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävää korvausta koskevan tukijärjestelmän toimeenpanosta.

Maatalouden ympäristötukijärjestelmän täytäntöönpanosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee maatalouden ympäristötukijärjestelmän ja sen toimeenpanon yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Maatalouden ympäristötukien yleisistä ehdoista ja enimmäistukimääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat säännökset maatalouden ympäristötukijärjestelmän toimeenpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

Pellonmetsitystä koskevan järjestelmän täytäntöönpanosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Siitä, millä edellytyksillä pelto hyväksytään metsitettäväksi sekä pellon metsitykseen liittyvän metsityksen hoitopalkkion ja tulonmenetykskorvauksen enimmäismääristä sekä yleisistä ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa asetuksella tarkemmat säännökset tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

Luonnonhaittakorvauksen ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävän korvauksen yleisistä ehdoista ja enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ennen asetuksen antamista on kuultava ympäristöministeriötä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luonnonhaittakorvausta ja ympäristörajoitteisille alueille myönnettävää korvausta koskevan tukijärjestelmän toimeenpanosta.

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee maatalouden ympäristötukijärjestelmän yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Maatalouden ympäristötukien yleisistä ehdoista ja enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat säännökset maatalouden ympäristötukijärjestelmän toimeenpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa asetuksella tarkemmat säännökset pellonmetsitystä koskevan tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä. Siitä, millä edellytyksillä pelto hyväksytään metsitettäväksi, sekä pellon metsitykseen liittyvän metsityksen hoitopalkkion ja tulonmenetykskorvauksen enimmäismääristä ja yleisistä ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Maaseutuvirasto voi antaa luonnonhaittakorvausta, ympäristötukea ja pellonmetsityksen tukemista koskevien järjestelmien toimeenpanoon liittyviä teknisluonteisia määräyksiä.

21 §

Maanostolainoitus

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hyväksyttävän hankintahinnan määrittämisestä.

25 §

Valtionlainan korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (*valtionlainat*).

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset hyväksyttävästä hankintahinnasta ja sen määräytymisperusteista.

25 §

Valtionlainan korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (*valtionlainat*). *Maaseutuvirasto päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta varten.*

26 §

Valtionvastuu

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maa- ja metsätalousministeriön antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain *sekä* sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan *Maaseutuviraston* antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

27 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista ministeriön on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetyistä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita silloin, kun velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yritysaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen suorittaa luottolaitokselle maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettävä ne maa- ja metsätalousministeriölle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tuloutettavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi periä luottolaitokselle maksetut hyvitykset takaisin lainansaaajalta.

Maa- ja metsätalousministeriön on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut maa- ja metsätalousministeriölle ja velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Mikäli hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, lasketaan kolmen kuukauden määräaika siitä, kun maa- ja metsätalousministeriön pyytämät lisäselvitykset on annettu ministeriölle. Mikäli määräaika ylitetään, on valtio velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

27 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maaseutuvirasto päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista *Maaseutuviraston* on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetyistä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita, jos velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yritysaneerauksessa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen luottolaitokselle suorittaa *Maaseutuvirasto* maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettävä ne *Maaseutuvirastolle* maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tuloutettaviksi. *Maaseutuvirasto* voi periä luottolaitokselle maksetut hyvitykset takaisin lainansaaajalta.

Maaseutuviraston on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut *Maaseutuvirastolle* ja velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Jos hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, kolmen kuukauden määräaika lasketaan siitä, kun *Maaseutuviraston* pyytämät lisäselvitykset on annettu sille. Jos määräaika ylitetään, valtio on velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

28 §

Valtionlainan tilittäminen

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen johdosta annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen *perusteella* annetun *Maaseutuviraston* päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

29 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättynä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä mainitusta korosta.

Korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

29 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättynä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. *Maaseutuvirastolla* on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä tarkoitettusta korosta.

Korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston *asetuksella*.

30 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Valtioneuvoston päätöksellä säädetään tarkemmin lainahakemuksista vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta, työn suorittamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun to-

Valtioneuvoston *asetuksella* säädetään tarkemmin lainahakemuksissa vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta, *hankkeen toteuttamisajasta*, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvas-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

teamisesta, *lainaehtojen muuttamismenettelyistä* sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä ja ehdoista.

tuun toteamisesta sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä ehdoista. *Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä sekä lainaehtojen muuttamismenettelyistä.*

31 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliike

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta.

Maaseutuviraston päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta. Maaseutuvirasto allekirjoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut velkakirjat valtion puolesta.

32 §

Valtiontakaus

Maa- ja metsätalousministeriö, tai työvoima- ja elinkeinokeskus maa- ja metsätalousministeriön valtuuttamana, voi valtion puolesta antaa takauksen maaseutuyritykselle ja muulle tämän lain mukaan tukikelpoiselle yhteisölle käyttöomaisuutta ja käyttöpääomaa varten myönnettyjen normaali- ja korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi. *Takausluottojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 500 miljoonan markan määrä.* Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä säädetään, milloin takaukseen sisältyy tukea ja miten sen määrä lasketaan. Lainansaajan on maksettava valtiontakauksesta maatalouden kehittämisrahastoon tuloutettava takausmaksu. Luottolaitos huolehtii maksun tilittämisestä valtiolle. Maksun suuruudesta ja sen perimisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö voi säätää asetuksella tarkempia määräyksiä menettelyistä takausmaksua perittäessä.

32 §

Valtiontakaus

Maaseutuvirasto tai työvoima- ja elinkeinokeskus Maaseutuviraston valtuuttamana voi valtion puolesta antaa takauksen maaseutuyritykselle ja muulle tämän lain mukaan tukikelpoiselle yhteisölle käyttöomaisuutta ja käyttöpääomaa varten myönnettyjen normaali- ja korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi. Työvoima- ja elinkeinokeskuksille annettavassa vuotuisessa valtuutuksessa tulee olla yksittäisen takauksen enimmäismäärä, vuotuisen takauksen enimmäismäärä sekä takaussitoumuksiin sisällytettävät yleiset ehdot. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, milloin takaukseen sisältyy tukea ja miten tuen määrä lasketaan. Lainansaajan on maksettava valtiontakauksesta maatalouden kehittämisrahastoon tuloutettava takausmaksu. Luottolaitos huolehtii maksun tilittämisestä valtiolle. Maksun suuruudesta ja sen perimisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä menettelyistä takausmaksua perittäessä.

Takausluottojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 80 miljoonaa euroa.

34 §

Takautumisvaatimuksesta luopuminen

Maa- ja metsätalousministeriö voi päättää, että takauksen perusteella valtion varoista luottolaitokselle suoritetun lainan pääoma, korot ja takausmaksu jätetään perimättä sellaiselta henkilöltä, jonka ei voida katsoa kohtuudella selviytyvän maksuista pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaisen työttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn perusteella.

35 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitokselle suoritetaan valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvista kuluista korvausta, jonka suuruudesta ja maksuehdoista säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvausten perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 46 §:ssä säädetyin estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

37 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää *siten kuin* valtioneuvoston päätöksellä tarkemmin

34 §

Takautumisvaatimuksesta luopuminen

Maaseutuvirasto voi päättää, että takauksen perusteella valtion varoista luottolaitokselle suoritetun lainan pääoma, korot ja takausmaksu jätetään perimättä sellaiselta henkilöltä, jonka ei voida katsoa kohtuudella selviytyvän maksuista pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaisen työttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn perusteella.

35 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitokselle suoritetaan valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvista kuluista korvausta, jonka suuruudesta ja maksuehdoista säädetään valtioneuvoston *asetuksella*.

Maaseutuvirasto päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen *korvausten* perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 46 §:ssä säädetyin estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

37 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää. Valtioneuvoston *asetuksella säädetään* tarkemmin

Voimassa oleva laki

Ehdotus

säädetään. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

min maksuvapautuksen myöntämisestä erityisen painavista syistä. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava Maaseutuviraston ratkaistavaksi.

41 §

41 §

Valvonta

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön velvollisuutena on järjestää varojen käytön valvonta siten, että tarvittavien varojen käyttö- ja seurantatietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on kuitenkin ensisijainen vastuu jalostuksen ja markkinoinnin tuen käyttöä koskevasta valvonnasta ja tarkastuksesta.

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii siitä, että varojen käytön valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Maaseutuvirasto toteuttaa varojen käytön valvonnan siten, että varojen käyttöä ja seuranta koskevien tarvittavien tietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on kuitenkin ensisijainen vastuu jalostuksen ja markkinoinnin tuen käyttöä koskevasta valvonnasta ja tarkastuksesta EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun tuen osalta. Maaseutuvirasto voi antaa teknisluonteisia määräyksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

43 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen valtuuttamalle henkilölle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

tietoja.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä metsitykseen tai muihin metsätaloustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin suunnitelmiin perustuvien ympäristötuen erityistukisopimusten osalta myös alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittaville kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojen käsittelyn avulla tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus tarkastaa valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuen saajan kotieläinrakennuk-

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *Maaseutuvirastolla*, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, *EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun* maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä metsitykseen tai muihin metsätaloustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin suunnitelmiin perustuvien ympäristötuen erityistukisopimusten osalta alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus teettää valtuuttamallaan henkilöillä ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin ja myöntäjiin sekä tuen saajiin kohdistuvia 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (936/1994) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaan sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), kielilakia (148/1922), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittaville kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojen käsittelyn avulla tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. *Tarkastuksia suorittavilla* on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinra-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

set, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

kennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. *Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltu syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan.*

Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

45 §

Tietojensaanti, luovutus ja salassapito

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, kauppa- ja teollisuusministeriölle ja ympäristöministeriölle edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, *Maaseutuvirastolle, EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta* kauppa- ja teollisuusministeriölle ja ympäristöministeriölle edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

46 §

Tuen ja valtionlainan takaisinperiminen tuen saajalta

Asianomainen ministeriö päättää myöntämiensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvosto päättää tarvittaessa *siitä* ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisinperimiseen

Asianomainen ministeriö ja *Maaseutuvirasto päättävät* myöntämiensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen *takaisin perimisestä* ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. *Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää* ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä ta-

ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun 10 vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

kaisin. Tuen *takaisin perimiseen* ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun *kymmenen* vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

52 §

Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko

Maa- ja metsätalousministeriö voi erityisestä syystä päättää, että 1 momentissa tarkoitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä.

Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, että 1 momentissa tarkoitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä, *jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.*

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, työvoima- ja elinkeinokeskukset, metsäkeskukset ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukea koskevalta osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen täytäntöönpanosta huolehtii maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Valtioneuvoston päätöksellä säädetään tarkemmin toimivallan jaosta kysymyksessä olevien ministeriöiden kesken.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, *Maaseutuvirasto*, työvoima- ja elinkeinokeskukset, metsäkeskukset *sekä* kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin *tuen* osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö *ja Maaseutuvirasto* yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Valtioneuvoston *asetuksella* säädetään tarkemmin toimivallan jaosta mainittujen ministeriöiden kesken.

58 §

Muutoksenhaku

Asianosainen saa hakea muutosta työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

58 §

Muutoksenhaku

Asianosainen saa hakea muutosta *Maaseutuviraston* ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa 58 ja 59 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan 58 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. *Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.*

62 §

Päätöksen tiedoksianto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen avustusta tai muuta tukea tai maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksen tiedoksiannossa muissa tapauksissa noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään.

62 §

Päätöksen tiedoksianto

Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen avustusta tai muuta tukea taikka maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksen tiedoksiannossa muissa tapauksissa noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään.

64 §

Tarkemmat säännökset

Maa- ja metsätalousministeriö säätää lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmat asetukset tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismääristä, hank-

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismää-

keen ja toimenpiteen toteuttamisajasta, tuen siirtämisestä sekä tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien ja velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa niin ikään kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat sekä määrää hakijan omakustannusosuuden velkajärjestelysuunnitelmasta ja säätää asetuksella määräykset kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Maa- ja metsätalousministeriö voi säätää asetuksella myös tarkemmin tuen ja lainan hakemis-, myöntämis- ja maksamismenettelyistä sekä lainojen ja tukien hoitoon liittyvien tallennus-, seuranta- ja valvontajärjestelmien teknisistä yksityiskohdista. Edellä mainituista seikoista voi myös kauppa- ja teollisuusministeriö säätää asetuksella tarkempia määräyksiä siltä osin kuin on kysymys sen hallinnonalalle kuuluvasta jalostuksen ja markkinoinnin tuesta.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä niiden käyttämisestä on edellä säädetty, käyttää:

5) erityisestä syystä tämän lain 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osarahoittamiin avustuksiin ja valtionlainoihin, 13 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin sekä 16, 17, 21 ja 22 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin ja valtionlainoihin;

6) maa- ja metsätalousministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hal-

ristä, hankkeen ja toimenpiteen toteuttamisajasta ja tuen siirtämisestä. *Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään hakijan omakustannusosuudesta velkajärjestelysuunnitelmasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista. Maaseutuvirasto päättää tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien ja velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maaseutuvirasto vahvistaa kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat. Tämän lain 15 §:n mukaisissa asioissa hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat vahvistaa kuitenkin maa- ja metsätalousministeriö.*

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tuen ja lainan hakemis-, myöntämis- ja maksamismenettelyistä. Edellä mainituista seikoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella siltä osin kuin on kysymys sen hallinnonalalle kuuluvasta jalostuksen ja markkinoinnin tuesta.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä niiden käyttämisestä on edellä säädetty, käyttää:

5) 16, 17, 21 ja 22 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin ja valtionlainoihin sekä erityisestä syystä 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osarahoittamiin avustuksiin ja valtionlainoihin ja 13 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin;

6) *Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevan pel-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

linnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä

lon metsittämiseen sekä Maaseutuviraston tai työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; ja

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Tämän lain 9 §:n 3 momentti ja 32 §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan jo 1 päivänä tammikuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 3 §:n 6 ja 7 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti, 39 §:n 2 momentti, 40 §:n 1—4 momentti, 42 §:n 3 momentti, 45 §:n 1 momentti, 50 §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 momentti, 56 §:n 1 momentti, 64 §:n 2 ja 3 momentti sekä

lisätään 7 §:ään uusi 3 momentti sekä 8 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Luottolaitoksella tarkoitetaan osuuspankkia, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muita maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrättäviä yhteisöjä, joiden toiminta voidaan rinnastaa mainittuihin luottolaitoksiin.

Keskusrahallaitoksella tai rahoituksen palveluyrityksellä tarkoitetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrättävää luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitokseen.

Luottolaitoksella tarkoitetaan osuuspankkia, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muita *sellaisia Maaseutuviraston päätöksellä* tarkemmin määrättäviä yhteisöjä, joiden toiminta voidaan rinnastaa *mainittujen luottolaitosten toimintaan*.

Keskusrahallaitoksella tai rahoituksen palveluyrityksellä tarkoitetaan *Maaseutuviraston päätöksellä* tarkemmin määrättävää luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa *luottolaitoksen toimintaan*.

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa määräyksiä varojen *määrällisestä*, alueittaisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittä-

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varojen alueittaisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittäisestä oh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sestä ohjaamisesta. Maa- ja metsätalousministeriön antamalla asetuksella säädetään myös tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta tarkemmat säännökset tämän lain nojalla tuettavasta rakentamisesta ja vahvistetaan tarvittavilta osin siinä hyväksyttävät kustannukset.

jaamisesta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaa määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta. Maaseutuvirasto päättää kuitenkin korkotukilainojen myöntövaltuuksista sekä maatilatalouden kehittämisrahastosta maksettavien porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukien osalta määrärahaikiintiöiden osoittamisesta työvoima- ja elinkeinokeskuksille.

Maaseutuvirasto voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta tarkemmat määräykset tämän lain nojalla tuettavan rakentamisen rakennusteknisistä, taloudellisista ja ympäristöllisistä seikoista sekä hyväksyttävistä yksikkökustannuksista.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta varoista vastaavana ministeriönä ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna maksuviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelman toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja mainitun asetuksen mukaiselta asianomaiselta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin. Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii myös yhteisön maksuosuuden hakemisesta, varojen tulouttamisesta sekä muusta tilinpidosta ja varojen tilittämisestä komissiolle. Samoin maa- ja metsätalousministeriölle kuuluu tarvittavien selvitysten antaminen ja edustaminen Euroopan yhteisön toimielimissä tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1663/95 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna maksuviranomaisena ja hallintoviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelmien toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja edellä mainitussa neuvoston asetuksessa tarkoitettulta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin.

Maaseutuvirasto toimii neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmien osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 438/2001 tarkoitettuna välittävänä elimenä. Välittävänä elimenä Maaseutuvirasto valmistelee EMOTR:n ohjausosaston varojen osalta yhteisön maksuosuuden hakemisen, varojen tulouttamisen sekä muun tilinpidon ja varojen tilittämisen komissiolle. Näistä sekä muista Maaseutuvirastolle välittävänä elimenä kuuluvista tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarvittavien selvitysten antamisesta Euroopan yhteisön toimielimille tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (valtionlainat).

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitetuista varoista (valtionlainat). Maaseutuvirasto päättää lainan myöntämisestä luottolaitokselle rahaston varoin toteutettavaa valtionlainoitusta var-
ten.

22 §

Valtionvastuu

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maa- ja metsätalousministeriön antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenette-

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan Maaseutuviraston antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lyn yhteydessä.

teydessä.

23 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista ministeriön on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetystä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita silloin, kun velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen suorittaa luottolaitokselle maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettävä ne maa- ja metsätalousministeriölle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tulouttavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö päättää luottolaitokselle maksetun hyvityksen perimisestä takaisin lainansaajalta.

24 §

Hyvityshakemusten käsittelyaika ja hyvityksiä koskevat viivästyskorot

Maa- ja metsätalousministeriön on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut maa- ja metsätalousministeriölle ja velallisen ja

23 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maaseutuvirasto päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista *Maaseutuviraston* on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetystä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita silloin, kun velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen suorittaa luottolaitokselle *Maaseutuvirasto* maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilitettävä ne *Maaseutuvirastolle* maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tulouttavaksi. *Maaseutuvirasto* päättää luottolaitokselle maksetun hyvityksen perimisestä takaisin lainansaajalta.

24 §

Hyvityshakemusten käsittelyaika ja hyvityksiä koskevat viivästyskorot

Maaseutuviraston on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut *Maaseutuvirastolle* ja velallisen ja

mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Jos hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, lasketaan kolmen kuukauden määräaika siitä, kun maa- ja metsätalousministeriön pyytämät lisäselvitykset on annettu ministeriölle. Jos määräaika ylitetään, on valtio velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Jos hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, lasketaan kolmen kuukauden määräaika siitä, kun *Maaseutuviraston* pyytämät lisäselvitykset on annettu *sille*. Jos määräaika ylitetään, on valtio velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

25 §

Valtionlainan tilittäminen

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen johdosta annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen *perusteella* annetun *Maaseutuviraston* päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

26 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin tavanomaisin ehdoin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättyinä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä mainitusta korosta.

26 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin tavanomaisin ehdoin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättyinä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. *Maaseutuvirastolla* on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä *tarkoitettusta* korosta.

27 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukihakemuksista vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta,

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukihakemuksista vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

työn suorittamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiiroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteamisesta, *lainaehdojen muuttamismenettelyistä* sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä ja ehdoista.

hankkeen toteuttamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiiroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteamisesta sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä ehdoista. Maaseutuvirasto voi antaa määräyksiä lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä sekä lainaehdojen muuttamismenettelyistä.

28 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliikenne

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta tai rahoituksen palveluyritystä

Maaseutuviraston päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta tai rahoituksen palveluyritystä. *Maaseutuvirasto allekirjoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut velkakirjat valtion puolesta.*

29 §

Luottolaitosten kulujen korvaaminen

Maa- ja metsätalousministeriö päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvauksien perimisestä luottolaitokselta takaisin osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla tai hyvän pankkitavan edellyttämällä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 43 ja 44 §:n takaisinperintäsääntöjen estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

Maaseutuvirasto päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvauksien perimisestä luottolaitokselta takaisin osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla tai hyvän pankkitavan edellyttämällä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 43 ja 44 §:n takaisinperintäsääntöjen estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

31 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin maksuvapautuksen myöntämisestä erityisen painavista syistä.* Hakemus on näissä tapauksissa saatettava *Maaseutuviraston* ratkaistavaksi.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, työvoima- ja elinkeinokeskukset ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

35 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, *Maaseutuvirasto*, työvoima- ja elinkeinokeskukset ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön velvollisuutena on järjestää varojen käytön valvonta siten, että tarvittavien varojen käyttö- ja seurantatietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu.

37 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii siitä, että varojen käytön valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Maaseutuvirasto toteuttaa varojen käytön valvonnan siten, että varojen käyttöä ja seurantaa koskevien tarvittavien tietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Maaseutuvirasto voi antaa teknisluonteisia määräyksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

39 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehdotuksia ja asianomaisia Euroopan yhteisön säännöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi ministeriö voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin ja myöntäjiin sekä tuen saajiin kohdistuvia 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä tilintarkastaja (JHTT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (JHTT-yhteisö), keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (HTM-yhteisö). Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla. Tilintarkastajan tulee tarkastustehtävää suorittaessaan noudattaa hallintomenettelylakia

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehdotuksia ja asianomaisia Euroopan yhteisön säännöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

40 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella on oikeus suorittaa ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan tuen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin ja myöntäjiin sekä tuen saajiin kohdistuvia 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (936/1994) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaan sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), kielilakia (148/1922), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja

(598/1982) ja kielilakia (148/1922).

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tarkastajille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastus voi käsittää valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olleet olosuhteet. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston *asetuksella* voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

15 §:ää.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tarkastajille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn tai muulla vastaavalla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa, sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastus voi käsittää valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olleet olosuhteet. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. *Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikottavan tai rikottavan.*

Maaseutuvirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

42 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvilla viranomaisilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa myös maa- ja metsätalousministeriölle ja Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

45 §

Takaisinperimisen toimivalta

Maa- ja metsätalousministeriö päättää myöntämiensä tukien takaisinperimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muu-

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvilla viranomaisilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa myös maa- ja metsätalousministeriölle, *Maaseutuvirastolle* ja Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

45 §

Takaisinperimisen toimivalta

Maa- ja metsätalousministeriö ja *Maaseutuvirasto päättävät* myöntämiensä tukien takaisinperimisestä ja niiden maksamisen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

toin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan *tarvittaessa* säätää *siitä* ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisinperimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisinperimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

50 §

Takaisin maksettavan määrän korko ja viivästyskorko

Maa- ja metsätalousministeriö voi erityisestä syystä päättää, että 1 momentissa tarkoitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä, jos tuensaajan menettely on tapahtunut lieventävien olosuhteiden vallitessa tai hänen tilanteensa on vanhuuden, sairauden, pysyvän työkyvyttömyyden, pakottavien taloudellisten vaikeuksien tai muun vastaavan syyn takia sellainen, ettei korkoja saataisi perityksi.

Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä päättää, *jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu*, että 1 momentissa tarkoitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan perimättä, jos tuensaajan menettely on tapahtunut lieventävien olosuhteiden vallitessa tai hänen tilanteensa on vanhuuden, sairauden, pysyvän työkyvyttömyyden, pakottavien taloudellisten vaikeuksien tai muun vastaavan syyn takia sellainen, ettei korkoja saataisi perityksi.

54 §

Päätöksen tiedoksianto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukea tai maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

54 §

Päätöksen tiedoksianto

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukea tai maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla

55 §

Muutoksenhakuoikeus

Asianosainen saa hakea muutosta *Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen* tämän lain nojalla tekemään päätök-

maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

seen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

56 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. *Jos muutosta haetaan Maaseutuviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, valituskirjelmä voidaan toimittaa myös Maaseutuvirastolle. Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.*

64 §

Tarkemmat säännökset

Maa- ja metsätalousministeriö antaa lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmat asetukset tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismääristä, hankkeen ja toimenpiteen toteuttamisajasta, tuen siirtämisestä sekä tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien sekä velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa niin ikään velkakirja-, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat sekä määrää hakijan omakustannusosuuden velkajärjestelysuunnitelmasta ja antaa tarkemmat määräykset kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista, tuettavien kokonaisinvestointien enimmäismääristä, hankkeen ja toimenpiteen toteuttamisajasta ja tuen siirtämisestä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään hakijan omakustannusosuudesta velkajärjestelysuunnitelmasta. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset velkajärjestelyyn liittyvien kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa myös tarkempia määräyksiä tuen hakemis- ja myöntämismenettelystä sekä maksamismenettelystä tai lainojen ja

Maaseutuvirasto päättää tarvittavien maksuvalmius-, kannattavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien sekä velkajärjestelysopimus-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tukien hoitoon liittyvien tallennus-, seuranta- ja valvontajärjestelmien teknisistä yksityiskohdista.

ten laatimistavasta sekä vahvistaa velkakirja-, hakemus-, sopimus- ja päätöskaavat. Maaseutuvirasto voi antaa myös tarkempia määräyksiä tuen hakemis- ja myöntämismenettelystä sekä maksamismenettelystä.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimiin.*

3.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 20 §, 55 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §:n 1 momentti ja 65 §:n otsikko ja 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 §

20 §

Valvonta

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriöllä, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksella ja maaseutuelinkeinopiirillä on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä avustusten ja lainojen käyttöön liittyviä tarkastuksia. Lainan ja avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, *Maaseutuvirastolla ja työvoima- ja elinkeinokeskuksella* on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöillä avustusten ja lainojen käyttöön liittyviä tarkastuksia. Lainan ja avustuksen saaja on velvollinen esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. *Asunnossa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä Euroopan yhteisön yhteisestä maatalouspolitiikasta annettuja säännöksiä tai lakia rikotun tai rikottavan.*

55 §

55 §

Täytäntöönpanoviranomaiset

Täytäntöönpanoviranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö, Lapin maaseutuelinkeinopiiri, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Metsähallituksen Ylä-Lapin luonnonhoitoalue huolehtii valtion maa- ja vesialueiden hoidosta kolttal alueella sekä niiden käyttöön liittyvistä tämän lain edellyttämistä muista toimenpiteistä. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

Maa- ja metsätalousministeriö, *Maaseutuvirasto*, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus, Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen sekä Metsähallitus huolehtivat tämän lain täytäntöönpanosta. Metsähallituksen Ylä-Lapin luonnonhoitoalue huolehtii valtion maa- ja vesialueiden hoidosta kolttal alueella sekä niiden käyttöön liittyvistä tämän lain edellyttämistä muista toimenpiteistä. *Maaseutuvirasto* voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna Lapin lääninhallitusta, valtion ja kunnan viranomaisia, KERA Oy:tä, Paliskuntain yhdistystä ja paliskuntia, metsälautakuntia sekä muitakin neuvontajärjestöjä.

Tämän lain mukaisissa tehtävissä voidaan, sen mukaan kuin *valtioneuvoston* asetuksella tarkemmin säädetään, käyttää apuna Lapin lääninhallitusta, valtion ja kunnan viranomaisia, *Finnvera Oyj:tä*, Paliskuntain yhdistystä ja paliskuntia, *metsäkeskuksia* sekä muita neuvontajärjestöjä.

63 §

Muutoksenhaku

Maaseutuelinkeinopiirin tässä laissa tarkoitetussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä

63 §

Muutoksenhaku

Maaseutuviraston ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen tässä laissa tarkoitetussa asiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

65 §

Tarkemmat säännökset, määräykset ja ohjeet

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettua asetusta tarkempia *määräyksiä* lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa *myös* kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapaohjeet

65 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tätä lakia ja sen nojalla annettua *valtioneuvoston* asetusta tarkempia *säännöksiä* lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. *Maaseutuvirasto* vahvistaa kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapaohjeet.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

4.

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 34 §:n 1 momentti, 36 §:n 1 momentti ja 40 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1326/1999, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

36 §

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, työvoima- ja elinkeinokeskusten sekä maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa maa- ja metsätalousministeriölle tarvittavat tiedot tämän lain mukaisten etuuksien saajista ja sitoumuksen antajista maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitetun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

Ehdotus

34 §

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, *Maaseutuvirasto*, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

36 §

Kuntien *maaseutuelinkeinoviranomaiset, työvoima- ja elinkeinokeskukset, Maaseutuvirasto sekä maa- ja metsätalousministeriö valvovat* eläkelaitoksen ohella, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

40 §

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa maa- ja metsätalousministeriölle sekä *Maaseutuvirastolle* tarvittavat tiedot tämän lain mukaisten etuuksien saajista ja sitoumuksen antajista maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/1994) tarkoitetun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten.

Voimassa oleva laki

HE 167/2001 vp
Ehdotus

67

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 200 .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimiin.*
